

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

דוח תיאור עסקי התאגיד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

תוכן העניינים:

<u>עמוד</u>	<u>נושא</u>	<u>חלק</u>
1	כללי	
2	פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	א
2	א. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
2-3	1. מועד ההתאגדות	
3	2. תרשים האחזקות של החברה	
3	3. מסמכי יסוד	
3	4. שינויים מבניים	
3	5. שינויים מהותיים באופן ניהול החברה	
	ב. תחומי פעילות	
3	1. קופות גמל לחסכון, לתגמולים ולפיצויים	
3	2. קרנות השתלמות	
4	3. קופות מרכזיות לפיצויים	
4	4. קופות גמל להשקעה	
4	5. קופות גמל להשקעה לחיסכון לכל ילד	
4	6. קרנות פנסיה	
4	ג. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	
4	ד. חלוקת דיבידנדים	
	תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות	ב
	א. מוצרים ושירותים	
5-9	1. סוגי הקופות והקרנות	
9	2. שינויים צפויים	
10	3. מוצרים חדשים	
11-19	4. פירוט מוצרים ושירותים לפי תחומי הפעילות של החברה	
19-20	ב. תחרות	
21-22	ג. לקוחות	
	מידע נוסף ברמת כלל החברה	ג
23-25	א. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	
26	ב. חסמי כניסה ויציאה	
26	ג. גורמי הצלחה קריטיים	
27	ד. השקעות	
27-28	ה. ביטוח משנה	
29-30	ו. הון אנושי	
30-32	ז. שיווק והפצה	
32-33	ח. ספקים	
33	ט. רכוש קבוע ומתקנים	
33	י. עונתיות	
33-34	יא. נכסים בלתי מוחשיים	
34-37	יב. גורמי סיכון	
38	יג. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה	
38-39	יד. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה	
	היבטי ממשל תאגידי	ד
40-42	א. הדירקטורים של החברה המנהלת	
43-45	ב. נושאי משרה	
45	ג. אקטואר קרן הפנסיה	
45-48	ד. מדיניות תגמול בחברה המנהלת	
49	ה. מבקר פנים	
50	ו. רואה חשבון מבקר	
50	ז. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	
50	ח. החלטות החברה	
51	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	
52	דוח רואה החשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי	

כללי

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ מתכבדת להציג את דוח תיאור עסקי התאגיד לרבעון הרביעי של שנת 2017 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017.

החברה הינה חברה מנהלת בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005, אשר התאגדה ביום 9 בדצמבר, 2001.

נכון ליום 31.12.2017 בניהול החברה 5 קופות גמל ו-2 קרנות פנסיה (להלן: "**הקופות**"), כדלקמן:

שם הקופה/קרן	סוג הקופה	תחילת הפעילות
אלטשולר שחם גמל	תגמולים ופיצויים	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם השתלמות	קרן השתלמות	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם פיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם חיסכון פלוס	קופת גמל להשקעה	נובמבר 2016
אלטשולר שחם חיסכון לילד	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	ינואר 2017
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה	קרן פנסיה	יולי 2008
אלטשולר שחם פנסיה כללית	קרן פנסיה	יולי 2008

* לקופות אלה מוזגו קופות גמל שהחלו את פעילותן בשנת 2001.

הגדרות

למונחים הבאים בדוח זה תהיה המשמעות המפורטת להלן:

- "**החברה**" / "**החברה המנהלת**" אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
- "**מועד הדוח**" - מועד פרסום הדוח או סמוך לכך, לפי העניין
- "**תקופת הדוח**" - תקופה שתחילתה ביום 1 בינואר 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2017
- "**הדוחות הכספיים**" - הדוחות הכספיים של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ ליום 31 בדצמבר 2017
- "**דוח הדירקטוריון**" - דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 31 בדצמבר 2017
- "**הממונה על שוק ההון**" או "**הממונה**" - הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר
- "**חוק הגמל**" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005

חלק א: פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה**א. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה**

1. **מועד ההתאגדות**: החברה התאגדה ביום-9.12.2001 כחברה פרטית.

2. תרשים מבנה אחזקות:

נכון למועד הדו"ח, החברה מוחזקת על ידי בעלי המניות, כדלקמן:

1. **אלטשולר שחם בע"מ - 61.75%** אשר מוחזקת על ידי בעלי המניות (*):

- גילעד אלטשולר החזקות בע"מ בשליטת גילעד אלטשולר - 44.55% מתוכם 11.29% בנאמנות.
- קלמן שחם החזקות בע"מ בשליטת קלמן שחם - 44.55% מתוכם 11.29% בנאמנות.
- רוני בר - 9.89% מתוכם 2.5% בנאמנות.
- אלטשולר שחם נאמנויות בע"מ - 1% (מוחזק בנאמנות)
- ב-31.12.2017 הוקצו אופציות באלטשולר שחם בע"מ לעובדי הקבוצה המקנות זכויות למניות בשיעור של 5% ממניות אלטשולר שחם בע"מ.

(* חברת אלטשולר שחם בע"מ מחזיקה באלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ גם באופן עקיף באמצעות חברת פרפקט (י.ג.א) שוקי הון בע"מ, כך שסך החזקותיה מסתכם ל-80.75%.

2. **פרפקט (י.ג.א) שוקי הון בע"מ - 38.25%** אשר מוחזקת על ידי בעלי המניות:

- לוינשטיין יאיר אחזקות בע"מ בשליטת יאיר לוינשטיין - 50.33%
- אלטשולר שחם אחזקות גמל בע"מ בשליטת אלטשולר שחם בע"מ - 33.33%
- אלטשולר שחם בע"מ - 16.34%

בעלי השליטה הסופיים בחברה הם: גילעד אלטשולר, קלמן שחם, יאיר לוינשטיין, רוני בר. אחזקותיהם הינן כמפורט לעיל.
בתקופת הדו"ח לא חלו שינויים מהותיים באחזקות החברה.

```

graph TD
    RB[רצי בר] -- 100% --> LA[לחשטין אייר]
    RB -- 100% --> GBA[גילעד אלטאור שחם גזל בעל]
    GA[גילעד אלטאור] -- 100% --> HB[החזקת בעל]
    KS[קלון שחם] -- 100% --> HB
    KS -- 100% --> AS[אלטאור שחם]
    LA -- 100% --> LAHB[לחשטין אייר החזקת בעל]
    HB -- 44.55%* --> ASB[אלטאור שחם בעל]
    HB -- 44.55%* --> ASB
    AS -- 1% --> ASB
    LAHB -- 50.33% --> SLHB[סרפס ליבא שוקי חג בעל]
    GGB[גזל בעל שחם אלטאור] -- 33.33% --> SLHB
    ASB -- 10.34% --> ASG[אלטאור שחם גזל]
    ASB -- 61.75% --> ASG
    SLHB -- 38.25% --> ASG
  
```

3

3. קופות מרכזיות לפיצויים

קופה מרכזית לפיצויים היא קופה לפיצויים אליה הפקיד המעסיק כספי פיצויים עבור קבוצה של עובדים. העמית בקופה זו הינו המעסיק. החל מינואר 2008 לא ניתן לפתוח קופות מרכזיות חדשות והחל מינואר 2011 לא ניתן להפקיד בהן כספים חדשים.

4. קופות גמל להשקעה

קופת גמל להשקעה הינה מוצר חיסכון המאפשר לחוסכים ליהנות מיתרונות ההשקעה בקופת גמל ויחד עם זאת למשוך את הכספים בצורה הונית בתשלום מס רווחי הון בלבד. לחילופין, יכול החוסך למשוך את כספו כקיצבה חודשית פטורה ממס לאחר גיל 60.

5. קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד

קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד הינה מוצר חיסכון לטווח ארוך. החל מיום 01.01.2017 ביטוח לאומי מפריש עבור כל ילד זכאי 50 ש"ח בכל חודש עד הגיעו של הילד לגיל 18. בנוסף, באפשרות ההורה להגדיל את סכום החיסכון ב 50 ש"ח נוספים מתוך קצבת הילדים. ילדים שטרם מלאו להם 18, במאי 2015 זכאים להפרשות רטרואקטיביות ממאי 2015 ועד ליום 01.01.2017 או עד למועד הגיעם לגיל 18 המוקדם מבין השניים.

6. קרנות פנסיה

ניהול קרנות פנסיה חדשות - (1) קרן פנסיה מקיפה - משלבת שלושה מרכיבים: פנסיית זקנה, נכות ושארים, במסגרת הפקדות חודשיות שוטפות בתקרה של עד 20.5% מהשכר עד פעמיים השכר הממוצע במשק. (2) קרן פנסיה כללית - המאפשרת חיסכון לקצבת זקנה בלבד, בהפקדות שוטפות או חד פעמיות. קרנות הפנסיה מאפשרות הפקדות עבור עמיתים שכירים ועצמאיים.

ג. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנים 2016 ו-2017 (עד מועד הדו"ח) לא בוצעו השקעות בהון התאגיד ולא בוצעו עסקאות במניותיו.

ד. חלוקת דיבידנדים

1. מדיניות חלוקת דיבידנד - לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנדים קבועה.
2. ביום 29 במרס, 2017, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 5 מיליון ש"ח, לבעלי מניות החברה. ביום 26 ביולי, 2017, אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד נוספת בסך של 30 מיליון ש"ח לבעלי מניות החברה. ביום 3 באפריל וביום 8 באוגוסט חולקו דיבידנדים בסך של 5 ו-30 מיליון ש"ח בהתאמה.

לפירוט אודות האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים ראה סעיף י"ד בפרק ג' בדוח על עסקי התאגיד של החברה ובאור 10 ד' לדוחות הכספיים.

חלק ב: תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות**א. מוצרים ושירותים****1. סוגי הקופות והקרנות**

החברה הינה חברה לניהול חסכונות לטווח הארוך, הבינוני והקצר הפועלת בשיטה תחומי פעילות:

א. ניהול קופות גמל לחסכון, קופות גמל לתגמולים, וקופות גמל אישיות לפיצויים -

קופת גמל הינה תכנית חסכון לטווח ארוך, המיועדת לצבירת כספים אותם ניתן יהיה למשוך בעתיד, בסכום הוני חד פעמי או כקצבה בכפוף למועד הפקדת הכספים בקופה וייעודם. הקופה נועדה לחסכון לעמיתים שכירים או עצמאיים. בקופה בה העמית שכיר, העמית ומעבידו מפרישים לקופה הפקדות שוטפות ברכיב עובד ומעביד בשיעור של עד 7% ועד 7.5% משכרו של העובד, בהתאמה. בנוסף, רשאי המעביד להפקיד בקופת העמית, הפקדות חודשיות להבטחת זכויות העמית לפיצוי פיטורין של עד 8.33%. בקופת גמל בה העמית הינו עצמאי, מפקיד העמית בעצמו כספים לקופה, ללא תשלום מקביל של המעסיק. נכון למועד הדו"ח, לקופת הגמל המנוהלת על ידי החברה, ישנם 8 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו. המוצר אינו כולל כיסוי ביטוחי.

ב. ניהול קרנות השתלמות -

קרן השתלמות הינה קופת גמל למטרות חסכון לטווח בינוני או השתלמות עבור עובדים שכירים ועמיתים עצמאיים, לרבות חברי קיבוץ וחברי מושב שיתופי. קרן השתלמות לשכירים - קרן השתלמות בה העובד והמעביד מפקידים לקרן הפקדות ברמה החודשית. שיעור הפקדות העובד לא יפחת משליש מהפקדות המעביד. קרן השתלמות לעצמאים - קרן השתלמות ליחידים בעלי הכנסה מעסק או משלח יד לרבות חברי קיבוץ או חברי מושב שיתופי. נכון למועד הדו"ח, לקרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה, ישנם 7 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו.

ג. ניהול קופות מרכזיות לפיצויי פיטורים -

קופת גמל מרכזית לפיצויים הינה קופת גמל לפיצויים בה העמית הוא המעסיק שהפקיד כספי פיצויים לעובדיו. החל מינואר 2008 לא ניתן לפתוח קופות מרכזיות לפיצויים חדשות והחל מינואר 2011 לא ניתן לבצע הפקדות לקופות קיימות. החברה מנהלת 4 מסלולי השקעה שונים.

במהלך החודשים יוני ויולי 2017 פורסם חוזר מס הכנסה 4/2017 שעניינו "יתרות צבורות בקופות מרכזיות לפיצויים" (להלן: "חוזר המס"), וכן פורסם חוזר גופים מוסדיים מטעם משרד האוצר בנושא: העברת כספים מקופת גמל מרכזית לפיצויים (להלן: "חוזר האוצר"). חוזרים אלו מאפשרים למעסיק לפצל את כספי הפיצויים בקופה המרכזית לקופות אישיות ובתנאים מסויימים למשוך את הכספים העודפים בקופה.

ד. ניהול קופות גמל להשקעה -

קופת גמל להשקעה הינה תכנית חיסכון לטווח קצר, בינוני או ארוך המיועדת לתשלום סכום הון לעמית עצמאי במועד בו יבחר או למוטביו. את הכספים ניתן למשוך בכל עת כסכום הוני בתשלום מס על הרווח הריאלי, או כקצבה פטורה ממס החל מגיל 60 על פי בחירת העמית. ההפקדות לקופה מבוצעות על ידי העמית ומוגבלות לתקרה של 70,000 ש"ח לשנה, הסכום האמור מתעדכן מידי שנה ב-1 בינואר, לפי שיעור עליית המדד. נכון ל-31.12.17 התקרה הינה 70,281 ש"ח. נכון למועד הדו"ח, לקופת הגמל המנוהלת על ידי החברה, ישנם 5 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו. המוצר אינו כולל כיסוי ביטוחי. השווקים העיקריים בתחום פעילות זה הם כלל האזרחים המחפשים אלטרנטיבת חיסכון לטווח קצר, בינוני וארוך. המוצר הושק לראשונה בנובמבר 2016.

ה. קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד -

קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד הינה קופה שמופקדים אליה 50 ש"ח בכל חודש עבור כל ילד במדינת ישראל המשולמת בגינו קצבת ילדים על ידי המוסד לביטוח לאומי וזאת בנוסף לתשלום קצבת הילדים השוטפת המשולמת עבורו. בנוסף, באפשרות ההורה להגדיל את סכום החיסכון ב-50 ש"ח נוספים מתוך קצבת הילדים המשולמת על ידי ביטוח לאומי, כך שסכום החיסכון יכול לגדול ל-100 ש"ח בכל חודש. ילדים שנולדו עד ליום 31.12.2016 יהיו זכאים בגיל 18 לקבלת מענק בגובה 500 ש"ח, ילדים שנולדו החל מ-01.01.2017 יקבלו מענק בגובה 500 ש"ח בשתי פעימות: 250 ש"ח בהגיעו של הילד לגיל 3 ו-250 ש"ח בהגיעו של הילד לגיל 18/בת מצווה. במידה והילד ימשיך לחסוך בחשבון גם לאחר גיל 18 יהיה זכאי בגיל 21 למענק נוסף בגובה 500 ש"ח, בכפוף לכך שכל כספי החיסכון לא נמשכו. דמי הניהול משולמים על ידי הביטוח הלאומי עד הגיעו של הילד לגיל 21. בעת משיכת הכסף ינוכה מס רווח הון.

מגיל 21 הקופה נחסמת להפקדות והיא ממשיכה להתנהל כקופת גמל להשקעה.

ו. ניהול קרנות פנסיה חדשות -

תחום הפנסיה בחברה כולל 2 קרנות פנסיה: קרן פנסיה מקיפה וקרן פנסיה כללית.

קרן פנסיה מקיפה -

חיסכון פנסיוני לגיל פרישה המעניק לעמית בנוסף לקצבה בגיל זקנה גם ביטוח למקרה מוות וכן למקרה נכות וזאת במסגרת הפקדות חודשיות שוטפות בתקרה של עד 20.5% משכר של עד פעמיים השכר הממוצע במשק.

זכויות הפנסיה מבוססות על הסכום הצבור שנחסך במשך שנות החברות של העמיתים המומר לפנסית זקנה בעת הפרישה לגמלאות בהתאם למקדם האקטוארי המתאים לנתוני הפרישה שבחר בהם המבוטח (גיל הפרישה שבחר, הבטחת תשלומים לתקופה מוגדרת, זכאות לפנסיית שאירים אחרי פטירתו). אחרי פטירתו של מקבל קצבת הזקנה, משולמת לאלמנתו פנסיית שאירים, בשיעור שנקבע לגביה במועד פרישתו לפנסיה. כמו כן, מוענק למבוטח כיסוי ביטוחי למקרי נכות ומוות

לפני גיל הפרישה. כיסויים אלו ימומנו על ידי ניכוי עלות הסיכונים מחשבון המבוטח מדי חודש בחודשו, כאשר עלות כיסויים בטוחים אלו לא תעלה על 35% לאורך תקופת היותו של העמית מבוטח בקרן כאשר הקרן פועלת על בסיס ערבות הדדית של מבוטחי הקרן (דהיינו - המבטח הינם מבוטחי הקרן). היקף הכיסויים ייקבע בהתאם למסלול הפנסיה בו בחר המבוטח (מבין מגוון מסלולי ביטוח אפשריים) לפי גילו במועד הצטרפותו לקרן והתפתחות שכרו בהתאם לעקרונות שנקבעו על ידי הממונה. שיעורי ההפקדות המותרים הינם על פי חוק. כאמור תקרת ההפקדה החודשית בקרן הינה 20.5% כפול פעמים השכר הממוצע במשק.

החל מינואר 2017 שיעורי הפקדות החובה הן 18.5% (6% עבור תגמולי עובד ועבור פיצויים ו-6.5% עבור תגמולי מעביד).

בנוסף, נכנס לתוקפו חוק פנסית חובה לעמיתים עצמאיים. לעמית עצמאי קיימת חובה הפקדה בשיעורים הבאים:

על חלק ההכנסה שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע במשק 4.45%.

על חלק ההכנסה שעולה על מחצית השכר הממוצע במשק ואינו עולה על השכר הממוצע במשק 12.55%.

כיסויים ביטוחים ומסלולי הביטוח בקרן -

מעניקים למבוטחים כיסוי הן למקרי נכות (אובדן כושר עבודה) והן לשאירים (במקרה של פטירת המבוטח). המסלולים מתאפיינים ברמות סיכון שונות לפרישה, לנכות ושאירים. מסלולי הביטוח הם כדלקמן:

- מסלול עתיר נכות לגיל 67 - מסלול זה נוסף בתקנון הקרן ביום 1 בינואר, 2015 והינו מסלול ברירת המחדל לעמיתים שלא בחרו מסלול אחר. במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית הנכות על פני מרכיב הזקנה, ביחס למסלול הכללי (75% מההכנסה הקובעת) ופנסיית השאירים תהיה כמו במסלול הכללי. כאשר מסלול זה מסלול היחיד בו גיל הפרישה לנשים הינו 67.
- מסלול כללי - במסלול זה נהנה העמית מתמחיל של כל מרכיבי הפנסיה (זקנה, נכות ושאירים) ללא מתן העדפה למרכיב אחד על פני משנהו.
- מסלול עתיר חסכון - במסלול זה תינתן עדיפות לחסכון לפנסיית זקנה על פני פנסיית הנכות והשאירים. משמעות הדבר היא, כי הזכאות לפנסיית זקנה תהיה גבוהה יחסית למסלול הכללי בעוד סכומי הפנסיה שיתקבלו ממרכיבי השאירים והנכות נמוכים ביחס למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות - במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית הנכות על פני מרכיב הזקנה, ביחס למסלול הכללי (75% מההכנסה הקובעת) ופנסיית השאירים תהיה זהה למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות ושאירים - במסלול זה ניתן דגש לכיסוי ביטוחי גבוה יותר כשהזכאות לפנסיית נכות ושאירים תהיה בשיעור גבוה יותר ביחס למסלול הכללי ובמקביל, הזכאות נמוכה יותר לזקנה ביחס למסלול הכללי.

- מסלול עתיר נכות ושאיירים לפרישה בגיל 60 - במסלול זה תינתן עדיפות לפנסית נכות ושאיירים יחסית למסלול הכללי ופנסית זקנה בשיעור נמוך ביחס למסלול הכללי, החל מגיל 60.
- מסלול עתיר שאירים - במסלול זה תינתן עדיפות לפנסית השאיירים על פני מרכיב הנכות, ביחס למסלול הכללי ופנסית הנכות תהיה בשיעור נמוך ביחס למסלול הכללי.

הקרן זכאית לאג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור של עד 30% מסך נכסי הקרן. יתרת הנכסים מנוהלת בשוק ההון ובשווקים אחרים.

ביום 1 ביולי, 2017 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ז-2017, התקנות מעגנות את ההמלצות שפורטו בדוח הצוות להגברת הוודאות בחסכון פנסיוני, ומשנות את אופן הקצאת אג"ח מיועדות באופן שנותן עדיפות לפנסיונרים ובעתיד גם לעמיתים מבוגרים על חשבון שיעור ההקצאה לעמיתים צעירים.

עד תום שנת 2023 שיעור ההקצאה לעמיתים שאינם מקבלי קצבה בקרן מסוימת יהיה זהה. כמו כן נקבע, כי שיעור ההקצאה למקבלי הקצבה של קרן מסוימת עשוי לגדול עד לכ-85% מסך נכסיה. החוזרים החדשים של הוראות לניהול קרן פנסיה קובעים הוראות משלימות להוראות התקנות, תוך שהן קובעות ששיעור הריבית התעריפית, שעל בסיסה מחושב מקדם ההמרה בעת פרישה לפנסיה, לא ישתנה למרות הגדלת שיעור הקצאת האג"ח המיועדות, כאשר הפנסיות של פנסיונרים שיפרשו לאחר מועד תחילת החוזרים יהיו צמודות לפער שבין התשואה שתושג בפועל בגין תיק הפנסיונרים לבין הנחת התשואה - כאשר גרעונות או עודפים בשל פער זה ניתן יהיה לפרוס על פני 3 שנים. פרישה לפנסית זקנה לא תייצר גרעון אקטוארי לקרן הפנסיה, עלויות הכיסוי הביטוחי לנכות ושאיירים לא יהיו בחסר בעקבות ריביות היוון בלבד ולכן הגרעון האקטוארי הדמוגרפי של קרן הפנסיה יצטמצם בצורה משמעותית. בקרן הפנסיה המקיפה יש 4 מסלולי השקעה ומסלול למקבלי קצבה.

קרן פנסיה כללית -

מאפשרת חסכון לקצבת זקנה בלבד, בהפקדות שוטפות או חד פעמיות. אלטשולר שחם קרן פנסיה חדשה כללית (המכונה "קרן כללית" או "קרן משלימה") מיועדת להפקדות דמי גמולים משכר, העולה על כפל השכר הממוצע במשק, ולהפקדות חד פעמיות לצורך רכישת קצבה. הקרן הוקמה בשנת 2008 יחד עם הקרן המקיפה. צבירת זכויות הפנסיה לפי תקנון מבוססת גם היא על סכום צבור בדומה לקרן המקיפה.

שיעורי ההפקדות בקרן הפנסיה הכללית זהים לאלו בקרן המקיפה. יחד עם זאת, אין מגבלה על גובה ההפקדה החודשית והקרן מקבלת גם הפקדות חד פעמיות שאינן מוגבלות בסכום. בעת משיכת כספים מקרן הפנסיה, שלא בדרך של קצבה, ישולם הסכום הצבור של המבוטח, בניכוי מס כדין.

בקרן הכללית קיים מסלול יסוד בלבד, מסלול ללא כיסוי ביטוחי. מסלול זה הינו מיועד כולו לחיסכון לגיל פרישה. על כן, הקרן אינה מקיימת מדיניות חיתום רפואית/ עיסוקית כפי שהיא מקיימת בקרן המקיפה. בקרן הפנסיה המקיפה יש 3 מסלולי השקעה ומסלול למקבלי קצבה.

2. שינויים צפויים

עבור כל המוצרים המפורטים לעיל צפויים השינויים הבאים:

- לאחר הטמעה מוצלחת של קופת גמל להשקעה והשקת תוכנית חסכון לכל ילד של המוסד לביטוח לאומי, מקבלות קופות הגמל את מירב תשומת הלב ומהוות עניין מרכזי בפעילות הפיננסית היומיומית של האנשים המעוניינים באלטרנטיבת חסכון לעצמם ולילדיהם. הנתונים מראים כי המותג "אלטשולר שחם" התחזק בעקבות פרסום המוצרים באמצעים השונים על ידי משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי ובשל כך אנו צופים כי תמשיך מגמת הגידול בכמות העמיתים שיצטרפו לחברה.
- המשך גידול אורגני המבוסס על המתואר בפסקה הקודמת, גיוס עמיתים חדשים ועודף הפקדות על משיכות של עמיתים קיימים.
- פרסום התקנון התקני בקרב קרנות הפנסיה במהלך השנה הקרובה צפוי להגדיל את יתרת החוסכים בקרן הפנסיה.
- ביום 15 במרס, 2018, נכנס לתוקף צו איסור הלבנת הון המחייב ביצוע הליך "הכר את הלקוח" עבור עמיתים עצמאיים. דרישה זו מהווה שינוי מרכזי בתהליכי ההצטרפות למוצרי הגמל עבור קופות גמל לחסכון, קופות גמל לתגמולים, קופות גמל אישיות לפיצויים, קופות גמל להשקעה, קרנות השתלמות ופנסיה כללית.
- שינויים רגולטורים כגון העברת יתרות צבורות מקופות מרכזיות לפיצויים מהווים שינוי מהותי בתהליכי העבודה ויוצרים הזדמנות עסקית להרחבת הפעילות לכל סוגי קופות הגמל ולהגדלת היקף הנכסים המנוהלים.
- שינויים רגולטורים בנוגע להליך תחרותי לשם בחירת קופת ברירת מחדל בקרנות הפנסיה, הקובע כי נדרש לקיים הליך תחרותי לבחירת קרן פנסיה ברירת מחדל על ידי מעסיקים, עדיין משפיעים על שוק קרנות הפנסיה החדשות באופן משמעותי.
- החל מהשנה מחויבים עצמאים להפקיד לקרנות הפנסיה, פעולה המייצרת קרקע פוריה להרחבת פעילות קרנות הפנסיה מול עצמאים ועוסקים קטנים.

3. מוצרים חדשים:

במהלך שנת 2017 התמקדה החברה בקידום קופת גמל להשקעה שהושקה בסוף שנת 2016. קופת גמל זו אינה כוללת מרכיב סיכון ביטוחי ומשמשת לצורך חיסכון כספי, לכל טווח ולכל מטרה בכפוף לתקנון החברה.

מוצר זה תפס תאוצה בשנה האחרונה כאפיק השקעה אלטרנטיבי לחוסכים במשק. ניתן להפקיד לקופת הגמל באופן שוטף ו/או באופן חד פעמי, ללא מגבלה לסכום הפקדה מינימלי עד לסכום של 70,000 ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן לשנה לאדם.

המוצר מיועד לתשלום סכום הוני לעמית עצמאי או למוטביו מכספים שנצברו לזכותו בקופת הגמל. הכספים נזילים וניתן למשוך את חלקם ו/או מלואם בכל עת, בכפוף למס רווח הון על הרווח הריאלי. היתרון המובהק של המוצר על פני אלטרנטיבות חיסכון אחרות הוא האפשרות למשוך את הכספים כקצבה חודשית לאחר גיל 60 וכך להנות מפטור מלא ממס. נכון למועד הדו"ח, בקופת הגמל להשקעה המנוהלת על ידי החברה, ישנם 5 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו.

למעשה אין שוק עיקרי בתחום פעילות זה מאחר והמוצר יכול להיות רלוונטי עבור כלל האוכלוסייה ללא תלות במעסיק או במגזר, בין היתר, מאחר ואין מינימום להפקדה והכספים נזילים בכל עת.

במהלך חודש יולי 2018 צפוי להתפרסם תקנון חדש לקרן הפנסיה של החברה וזאת בהתאם למבנה התקנון התקני שנקבע על ידי רשות שוק ההון.

בנוסף, השנה תפס תאוצה מוצר חדש שהושק על ידי המוסד לביטוח לאומי: קופת גמל חסכון לכל ילד. זוהי למעשה קופת גמל להשקעה שמופקדים אליה 50 ש"ח בכל חודש עבור כל ילד במדינת ישראל, המשולמת בגינו קצבת ילדים, על ידי המוסד לביטוח לאומי, וזאת בנוסף לתשלום קצבת הילדים השוטפת המשולמת עבורו. בנוסף, באפשרות ההורה להגדיל את סכום החיסכון ב 50 ש"ח נוספים מתוך קצבת הילדים המשולמת על ידי ביטוח לאומי, כך שסכום החיסכון יכול לגדול ל 100 ש"ח בכל חודש. דמי הניהול משולמים על ידי הביטוח הלאומי עד הגיעו של הילד לגיל 21. בעת משיכת הכסף ינוכה מס רווח הון. מגיל 21 הקופה נחשמת להפקדות והיא ממשיכה להתנהל כקופת גמל להשקעה. נכון למועד הדוח מעל ל- 50% מבתי האב שבחרו בקופת גמל כמוצר לניהול בו חסכון לכל ילד בחרו באלטשולר שחם.

4. להלן פירוט אודות המוצרים והשירותים של החברה:

א. נתונים כלליים

נתונים ליום 31.12.2017 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך

סך הכל	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
								מספר עמיתים:
984,655	730,823	22,577	-	169,034	40,725	1,178	20,318	פעילים
229,728	24,681	9,087	1,983	93,566	92,330	1,809	6,272	לא פעילים
								מקבלי קצבה:
								פנסיונרים:
10	-	-	-	-	-	2	8	זקנה
21	-	-	-	-	-	-	21	שארים
12	-	-	-	-	-	-	12	נכות
43	-	-	-	-	-	2	41	סה"כ
								מספר חשבונות עמיתים:
997,790	730,823	24,131	-	172,586	48,742	1,178	20,330	פעילים
447,194	24,681	9,382	2,230	197,656	205,164	1,809	6,272	לא פעילים
								נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
22,608,063	1,202,371	1,070,973	-	13,668,745	4,910,593	27,486	1,727,895	פעילים
36,607,032	-	650,860	1,003,321	15,250,803	19,430,925	21,137	249,986	לא פעילים
								בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
2,318	-	-	-	-	-	329	1,989	זקנה
8,032	-	-	-	-	-	-	8,032	שארים
3,648	-	-	-	-	-	-	3,648	נכות
								נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
2,354,973	764,728	259,805	-	987,198	81,776	11,231	250,235	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
8,447,393	1,119,978	1,695,210	-	3,006,603	2,265,986	12,728	346,888	תקבולים מדמי גמולים
3,727,918	412,664	1,351,102	-	101,074	1,863,078	-	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
9,059,413	1,846	-	91,434	3,953,500	4,241,137	4,909	766,587	העברות צבירה לקופה/לקרן
(1,670,339)	(576)	-	(227,417)	(774,332)	(602,770)	(5,736)	(59,508)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
								תשלומים:
(1,704,609)	(689)	(37,560)	(52,201)	(1,110,628)	(486,474)	(461)	(16,596)	פדיונות
2,280	-	-	-	-	-	-	2,280	אחרים

סך הכל	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
								תשלומים לפנסיונרים:
(114)	-	-	-	-	-	(12)	(102)	פנסיית זקנה
(408)	-	-	-	-	-	-	(408)	פנסיית נכות
(335)	-	-	-	-	-	-	(335)	פנסיית שארים
4,297,198	81,812	64,183	91,631	2,161,865	1,757,912	3,249	136,546	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
								דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
362,732	1,402	4,752	6,900	196,188	149,604	336	3,550	פעילים ולא פעילים
49	-	-	-	-	-	1	48	מקבלי קצבה
12,589	-	-	-	-	3,285	352	8,952	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
								שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים במונחים שנתיים (באחוזים):
	0.23	0.69	-	0.82	0.79	0.85	0.26	פעילים
	0.23	0.74	0.66	0.78	0.75	0.85	0.26	לא פעילים
	-	-	-	-	-	0.5	0.5	מקבלי קצבה
	-	-	-	-	0.25	3.00	2.68	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות במונחים שנתיים (באחוזים):
								שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.19	0.25	0.03	0.03	0.03	0.09	0.06	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
	0.03	0.04	0.005	0.004	0.004	0.08	0.01	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.0001	0.0003	0.00	0.01	0.005	0.001	0.001	בגין השקעות לא סחירות
	0.06	0.06	0.08	0.11	0.13	0.11	0.13	עמלות ניהול חיצוני
	-	-	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
	0.06	0.06	0.08	0.12	0.13	0.11	0.13	הוצאות מוגבלות
								שיעור עודף אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	-	0.10	(0.03)	עמיתים/מבוטחים
	-	-	-	-	-	0.10	(0.03)	פנסיונרים

נתונים ליום 31.12.2016 ולשנה שנתיימה באותו תאריך

סך הכל	קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					מקיפה	כללית	
							<u>מספר עמיתים:</u>
192,336	1,299	-	142,124	37,372	516	11,025	פעילים
163,308	-	1,922	77,536	77,727	1,058	5,065	לא פעילים
							<u>מקבלי קצבה:</u>
							<u>פנסיונרים:</u>
6	-	-	-	-	1	5	זקנה
22	-	-	-	-	-	22	שארים
6	-	-	-	-	-	6	נכות
34	-	-	-	-	1	33	סה"כ
							<u>מספר חשבונות עמיתים:</u>
206,863	1,341	-	144,709	49,266	516	11,031	פעילים
330,010	-	2,155	157,897	163,835	1,058	5,065	לא פעילים
							<u>נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):</u>
14,864,026	188,728	-	10,568,862	3,376,725	17,285	712,426	פעילים
26,126,082	-	1,099,874	11,113,678	13,789,002	16,897	106,631	לא פעילים
							<u>בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:</u>
5,266	-	-	-	-	93	5,173	זקנה
-	-	-	-	-	-	-	שארים
-	-	-	-	-	-	-	נכות
							<u>נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):</u>
679,818	10,465	-	558,347	28,798	1,726	80,482	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
4,061,069	188,950	-	2,581,335	1,122,776	7,287	160,721	תקבולים מדמי גמולים
1,924,718	-	42,845	904,744	821,112	1,820	154,197	העברות צבירה לקופה/לקרן
(2,087,480)	-	(30,517)	(1,141,884)	(858,742)	(2,284)	(54,053)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
							<u>תשלומים:</u>
(1,543,458)	(60)	(52,122)	(1,046,539)	(432,482)	(1,530)	(10,725)	פדיונות
3,407	-	-	-	-	-	3,407	אחרים

נתונים ליום 31.12.2016 ולשנה שנתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					מקיפה	כללית	
							תשלומים לפנסיונרים:
(85)	-	-	-	-	(3)	(82)	פנסיית זקנה
(326)	-	-	-	-	-	(326)	פנסיית נכות
(365)	-	-	-	-	-	(365)	פנסיית שארים
1,393,932	338	43,757	725,572	586,443	1,009	36,813	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
							דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
307,537	16	6,910	170,697	127,611	265	2,038	פעילים ולא פעילים
23	-	-	-	-	-	23	מקבלי קצבה
9,461	8	-	-	4,157	210	5,086	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
							שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים במונחים שנתיים (באחוזים):
	0.79	-	0.84	0.79	0.87	0.31	פעילים
	-	0.65	0.81	0.77	0.87	0.31	לא פעילים
		-	-	-	0.29	0.48	מקבלי קצבה
	-	-	-	0.49	3.10	3.27	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות במונחים שנתיים (באחוזים):
							שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.01	0.04	0.04	0.04	0.12	0.06	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	בגין השקעות לא סחירות
	0.00	0.10	0.12	0.14	0.11	0.16	עמלות ניהול חיצוני
	0.00	0.01	0.01	0.01	0.03	0.01	עמלות אחרות
	0.00	0.104	0.127	0.139	0.114	0.160	הוצאות מוגבלות
							שיעור עודף אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	0.03	0.29	עמיתים/ מבוטחים
	-	-	-	-	0.03	(0.61)	פנסיונרים

נתונים ליום 31.12.2015 ולשנה שנתיימה באותו תאריך

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						מספר עמיתים:
191,194	-	142,860	39,989	454	7,891	פעילים
143,860	1,937	63,887	74,089	733	3,214	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						פנסיונרים:
2	-	-	-	-	2	זקנה
6	-	-	-	-	6	שארית
5	-	-	-	-	5	נכות
13	-	-	-	-	13	סה"כ
						מספר חשבונות עמיתים:
211,395	-	149,726	53,319	454	7,896	פעילים
319,660	2,288	142,961	170,464	733	3,214	לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
13,738,329	-	9,848,888	3,409,111	13,776	466,554	פעילים
23,508,547	1,095,909	9,810,423	12,517,508	14,200	70,507	לא פעילים
						גיון מקבלי קצבה- פנסיונרים:
2,605	-	-	-	-	2,605	זקנה
-	-	-	-	-	-	שארית
-	-	-	-	-	-	נכות
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
807,462	-	432,986	324,508	2,187	47,781	דמי גמולים משונות עבור מצטרפים חדשים
3,095,541	-	2,396,947	582,308	5,948	110,338	תקבולים מדמי גמולים
3,752,001	88,803	1,969,693	1,587,689	3,182	102,634	העברות צבירה לקופה/לקרן
(1,229,415)	(29,935)	(569,978)	(605,716)	(949)	(22,837)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
						תשלומים:
(1,273,379)	(69,615)	(854,280)	(340,786)	(2,743)	(5,955)	פדיונות
-	-	-	-	-	-	אחרים

נתונים ליום 31.12.2015 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך (המשך)

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						תשלומים לפנסיונרים:
(66)	-	-	-	-	(66)	פנסיית זקנה
(201)	-	-	-	-	(201)	פנסיית נכות
(240)	-	-	-	-	(240)	פנסיית שארים
387,856	20,190	163,543	197,977	48	6,098	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
294,389	7,593	158,826	126,236	229	1,505	פעילים ולא פעילים
15	-	-	-	-	15	מקבלי קצבה
8,104	-	-	3,995	180	3,929	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים במונחים שנתיים (באחוזים):
	-	0.86	0.82	0.89	0.33	פעילים
	0.67	0.83	0.79	0.89	0.33	לא פעילים
	-	-	-	-	0.50	מקבלי קצבה
	-	-	0.72	3.08	3.56	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות במונחים שנתיים (באחוזים):
						שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.04	0.04	0.04	0.11	0.06	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
	0.004	0.003	0.003	0.014	0.003	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.01	0.01	0.01	0.003	0.01	בגין השקעות לא סחירות
	0.09	0.07	0.08	0.12	0.09	עמלות ניהול חיצוני
	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
	0.0951	0.0795	0.091	0.118	0.104	הוצאות מוגבלות
						שיעור עודף אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	(0.1003)	עמיתים/מבוטחים
	-	-	-	-	(0.1003)	פנסיונרים

ב. מידע בדבר חשבונות לא פעילים ומנותקי קשר**נתונים ליום 31.12.2017 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך**

סך הכל	קופות גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפות	כלליות	
								חשבונות מנותקי קשר:
2,290	-	-	-	854	1,417	2	17	מספר חשבונות
93,532	-	-	-	28,119	64,968	11	434	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
744.01	-	-	-	238	505	0.01	1	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-	-	0.89	0.81	1.05	0.37	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)
								חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
14,302	-	-	-	-	9,481	1,465	3,356	מספר חשבונות
26,510	-	-	-	-	14,568	2,683	9,259	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
181	-	-	-	-	134	18	29	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-		-	0.96	0.85	0.26	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)

נתונים ליום 31.12.2016 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפות	כלליות	
						חשבונות מנותקי קשר:
1,869	-	1,028	819	4	18	מספר חשבונות
49,698	-	13,847	35,227	167	457	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
329	-	113	215	-	1	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	0.43	0.72	1.03	0.35	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)
						חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
42,985	-	-	39,235	795	2,955	מספר חשבונות
99,075	-	-	90,255	1,486	7,334	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
896	-	-	858	13	25	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-	0.89	0.87	0.31	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)

נתונים ליום 31.12.2015 ולשנה שנתיימה באותו תאריך

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפות	כלליות	
						חשבונות מנותקי קשר:
5,118	-	2,615	2,498	-	5	מספר חשבונות
136,249	-	36,896	99,288	-	65	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
104.2	-	32	72	-	0.2	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	1.22	0.87	-	0.36	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)
						חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
51,901	-	-	47,301	709	3,891	מספר חשבונות
125,516	-	-	112,483	1,680	11,353	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
128	-	-	85	14	29	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-	0.90	0.89	0.3	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)

ג. מידע בדבר שיעור דמי הניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין

מחלקת / מצבירה	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	קופות מרכזיות לפיצויים	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד
	מקיפות	כלליות					
שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):							
פעילים	6/0.5	4/1.05	4/1.05	- /2	- /2	4/1.05	- /0.23
לא פעילים:							
מנותקי קשר	- /0.3	- /0.3	- /0.3	- /0.3	- /0.3	- /0.3	- /0.23
אחר	- /0.5	- /1.05	-	-	-	-	-
מקבלי קצבה	- /0.5	- /0.5	-	-	-	-	-

ד. הוראות רלוונטיות

ההוראה הרגולטורית החלה על המוצרים המפורטים לעיל (למעט קופת גמל להשקעה לחסכון לכל ילד) בנוגע לשיעור דמי הניהול, הינה תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012. תקנות אלו קובעות את דמי הניהול המירביים שניתן לגבות מיתרה צבורה ומהפקדות בקופות הגמל, קופות הגמל להשקעה וקרנות הפנסיה ואת דמי הניהול המירביים שניתן לגבות מיתרה צבורה בקרנות השתלמות ובקופות מרכזיות לפיצויים.

להלן הסבר לגבי התפתחויות ושינויים שחלו בקופות הגמל וקרנות הפנסיה במהלך התקופות:

- מצטרפים חדשים: מספר העמיתים החדשים ממשיך לגדול כפי שהיה בשנים קודמות, אפשר להבחין בגידול במספר העמיתים החדשים בכל מוצרי החברה, בעיקר בקרן הפנסיה המקיפה, קופת גמל להשקעה וקופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד.
- דמי ניהול מצבירה: בעקבות מגמת ירידת דמי הניהול הקיימת בשוק כבר מספר שנים באופן רוחבי לגבי כל המוצרים, ניתן לראות ירידה של שיעור דמי הניהול בשנת 2017 לעומת שנת 2016.

ב. תחרות

- ענף קופות הגמל והפנסיה מאופיין בתחרות ענפה. מתחריה המרכזיים של החברה הינם בתי ההשקעות וחברות הביטוח כגון: הראל חברה לביטוח, מנורה חברה לביטוח, כלל חברה לביטוח, פסגות גמל ופנסיה, אקסלנס נשואה גמל, ילין לפידות ודש מיטב גמל ופנסיה.
- כניסת המוצר קופת גמל להשקעה הגבירה את אופי התחרות בין קופות הגמל שכן המוצר החזיר את אופציית החסכון הטהור והנזיל באופן המאפשר לציבור החוסכים להצטרף לקופות הגמל ללא הקצבת סכום מינימלי ולהנות מניהול השקעות מקצועי ומתשואות קופות הגמל.
- תנאי התחרות השוררים בשוק קופות הגמל וקרנות ההשתלמות הינם תנאים דינמיים בשל יכולת הניוד של הכספים בין הגופים המנהלים קופות גמל במשק. בשנה האחרונה חלה התגברות בפעילות מחלקות השימור לשם מניעת ניווד כספים באופן המסתמן כאגרסיבי. נכון למועד הדוח, החברה הינה השנייה בגודלה בשוק קופות הגמל ומחזיקה בנתח שוק של כ-13% מסך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות.
- שינויים רגולטורים שנערכו לאורך השנים האחרונות וביניהם: תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל שנכנס לתוקף בינואר 2008, תקנות הניוד שנכנסו לתוקף באוקטובר 2008 ולאחרונה קביעת הליך תחרותי לבחירת קופת ברירת מחדל, כללים לתפעול מוצר פנסיוני, איחוד חשבונות לעמיתים פעילים בקרנות הפנסיה והוספת מוצר חדש קופת גמל להשקעה הגבירו באופן משמעותי את התחרות בין הגורמים השונים: חברות ביטוח, חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה וכיו"ב.
- תוכנית נוספת נתנה ביטוי גבוה לתחרות בין הגופים השונים ותפסה תאוצה השנה היא תוכנית "חסכון לכל ילד" של המוסד לביטוח לאומי. במסגרת התוכנית מחויבים כלל ההורים לפתוח תוכנית חסכון לכל ילד אליה יופקדו מדי חודש 50 שקלים על ידי המדינה. בחירת החברה להשתתף בתוכנית ולהציע להורים לנהל את תוכנית החיסכון של ילדיהם מיצבה את החברה כאחד מהמקומות המובילים בתודעת החוסכים שכן רוב ההורים שבחרו בבית השקעות לניהול כספי ילדיהם בחרו בחברה.

- שוק הפנסיה מאופיין בתחרות נמוכה בשל היותו שוק ריכוזי, בעל מבנה הפצה ייחודי הכולל הסדרים פנסיונים רחבים בין מעסיקים לבין הקרנות הגדולות. נכון למועד הדוח, החברה ממוקמת במקום התשיעי (מתוך עשר) מבין הגופים המנהלים קרנות פנסיה עם נתח שוק הקטן מ- 1% מסך הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה החדשות. על אף האמור לעיל, נראה כי כניסתה לתוקף של רפורמת "קרן ברירת מחדל" תגביר את רמת התחרות בענף. חיזוק לכך היא הוראת הממונה כי הסדרים שהיו קיימים עם דמי ניהול מקסימליים יבוטלו החל מיום 1 באפריל, 2018, שנה לפני המועד שנקבע בהוראה המקורית.

דרכים עיקריות להתמודדות עם התחרות

על מנת לשמור על תיק הלקוחות הקיים ולהרחיבו, החברה פועלת למניעת מעבר של מבוטחיה לקרנות הפנסיה המתחרות, לקופות גמל וחברות ביטוח אחרות, מגייסת לקוחות חדשים, מדגישה את יתרונותיה על פני המתחרים.

החברה פועלת לחיזוק והידוק הקשרים הקיימים עם כל מערך ההפצה הקיים ועל הרחבתו. בנוסף, בשל אופי שוק הפנסיה כפי שתואר לעיל, החברה מפנה משאבים שיווקיים ופרסומיים לשם הגברת המודעות למוצר קרנות הפנסיה בין היתר על ידי התמודדות במכרזים, השתתפות בכנסים של מעסיקים והרחבת ערוץ ההפצה הישיר.

בתחילת שנת 2017 עם השקת תוכנית חסכון לכל ילד עלתה המודעות לחסכון בקרב כלל אזרחי מדינת ישראל וכניסתה של החברה כאחד מהיצרנים המציעים קופות גמל כחלק מתוכנית חסכון לכל ילד חיזקה את המותג "אלטשולר שחם" באופן אורגני. בניהול ההשקעות שומרת החברה על יציבות לאורך זמן ותשואות גבוהות ונוקטת מדיניות אשר מבטאת יחס סיכוי - סיכון הולם לצרכי לקוחותיה, הן על ידי פיזור גיאוגרפי והן על ידי פיזור ענפי.

פרסום - החברה משקיעה בערוצי מדיה שונים לטובת חיזוק המותג ובידול החברה לגבי אופן פעילותה ואופן החשיפה.

הרחבה משמעותית של התקשרות עם סוכנים ומנהלי הסדר - בתקופת הדו"ח המשיכה מגמת הרחבת ההתקשרות מול גורמי שיווק שונים המתמחים בפעילות פנסיונית וכן הורחבה הפעילות מול חלק מהבנקים המייעצים.

ג. לקוחות

לחברה פיזור לקוחות רחב. לא קיים לקוח או קבוצת לקוחות שצורפה באמצעות הסדר עם מעסיק, שהכנסותיה ממנו מהוות 10% ומעלה מסך ההכנסות של החברה. כמו כן, לא קיים לקוח שהנכסים המנוהלים עבורו מהווים 1% ומעלה מסך הנכסים. החברה אינה תלוייה בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות או בקבוצת לקוחות שצורפה באמצעות הסדר עם מעסיק, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על פעילות החברה.

להלן נתונים אודות לקוחות החברה לפי מוצריה:

קופות גמל לחסכון, לתגמולים ולפיצויים

גיל ממוצע של עמיתי קופות הגמל עלה מ- 53.7 שנים בשנת 2016 ל- 54.7 שנים בשנת 2017. בשנים 2017 ו-2016 נפדו 486 מיליוני ש"ח ו- 432 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 2.58% וכ- 3.14% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2017, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 5.17 שנים לעומת 5.89 שנים בשנת 2016.

קרנות השתלמות

גיל ממוצע של עמיתי קרנות ההשתלמות עלה מ- 46.8 שנים בשנת 2016 ל- 47.2 שנים בשנת 2017. בשנים 2017 ו- 2016 נפדו 1,111 מיליוני ש"ח ו- 1,046 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 4.81% וכ- 6.21% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2017, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 3.15 שנים לעומת 3.44 שנים בשנת 2016.

קופת גמל להשקעה

גיל ממוצע של עמיתי קופות גמל להשקעה ירד מ- 43.5 שנים בשנת 2016 ל- 36.3 שנים בשנת 2017. בשנים 2017 ו- 2016 נפדו 37.5 מיליוני ש"ח ו- 0.06 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 5.7% וכ- 0.2% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2017, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 0.38 שנים לעומת 0.13 שנים בשנת 2016.

קופות מרכזיות לפיצויים

בשנים 2017 ו- 2016 נפדו 52 מיליוני ש"ח בכל שנה המהווים כ- 5.6% וכ- 6.22% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2017, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 7.9 שנים לעומת 7.47 שנים בשנת 2016.

קופות גמל להשקעה לחיסכון לכל ילד

גיל ממוצע של עמיתי קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד בשנת 2017 הינו 8.3 שנים. שיעור הפידיונות מיתרת הצבירה הממוצעת עמד על 0.689 מיליוני ש"ח המהווים כ- 0.11% מיתרת הנכסים הממוצעת.

בשנת 2017, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 0.73 שנים.

קרנות פנסיה חדשות

הרוב המכריע של המבוטחים בקרנות הפנסיה שבניהול החברה הינם שכירים, המועסקים על ידי מעסיקים שונים והיתר מבוטחים עצמאים.

פנסיה מקיפה

מספר המבוטחים בקרן הפנסיה המקיפה, נכון לסוף שנת 2017 הינו 26,602 מתוכם 20,330 מבוטחים פעילים.

גיל ממוצע של עמיתי קרן פנסיה מקיפה נשאר לעמוד ללא שינוי על 35 שנים בשנת 2017. סך הפדיונות בקרן המקיפה במהלך שנת הדוח עמד על כ-16.5 מיליוני ש"ח המהווים כ-0.009% מיתרת הנכסים המנוהלים. בשנת 2016, עמד סך הפדיונות על סכום של כ-11 מיליוני ש"ח ושיעור הפדיונות עמד על 1.3%. בשנת 2017 ממוצע ותק של עמיתים מיום הצטרפותם לקרן ועד יומם האחרון הינו 3.01 שנים לעומת שנתיים בשנת 2016.

פנסיה כללית

מספר המבוטחים בקרן הפנסיה הכללית, נכון לסוף שנת 2017 הינו 2,987 מתוכם 1,178 מבוטחים פעילים.

גילם הממוצע של עמיתי קרן הפנסיה הכללית עמד בסיום שנת 2017 על 38 שנים. סך הפדיונות בקרן הכללית במהלך שנת הדוח עמד על כ-461 אלפי ש"ח המהווים כ-0.01% מיתרת הנכסים המנוהלים. בשנת 2016, עמד סך הפדיונות על סכום של כ-1.5 מיליוני ש"ח ושיעור הפדיונות עמד על 4.4%. בשנת 2017, ממוצע ותק של עמיתים פעילים מיום הצטרפותם לקרן ועד יומם האחרון הינו 3.3 שנים לעומת 2.3 שנים בשנת 2016.

חלק ג: מידע נוסף ברמת כלל החברה**א. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה**

על החברה חלות הוראות הדין החלות על חברות מנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה, לרבות הוראות לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 המסדיר את אופן רישויים ופעולתם של חברות מנהלות ואופן הפיקוח עליהם, תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תשכ"ד-1964 המסדירות את ההתנהלות השוטפת של קופות הגמל, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונים), התשס"ה - 2005 המסדיר את חובותיו של בעל רישיון לשיווק וייעוץ פנסיוני, תקנות שונות מכוח החוקים האמורים וכן הוראות הממונה על רשות שוק ההון כפי שהן מתפרסמות מעת לעת. פעילות החברה מפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון.

על החברה חלים חוקים, תקנות, צווים והוראות הממונה הקשורים לתחומי פעילותה.

להלן תמצית החקיקה שפורסמה בתקופת הדו"ח ואשר עשויה להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017
נקבע כי עמלת ההפצה לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית. כן נקבע כי חישוב עמלת ההפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול יהווה עבירה פלילית שניתן בגינה לגזור עונש מאסר של שנה או קנס, וזאת בנוסף לאפשרות להטיל עיצום כספי. התיקון נכנס לתוקפו ביום 1 באפריל, 2017. בנוסף, הובהר שהסנקציה הפלילית (והסנקציה המנהלית של עיצום כספי) לא תחול על עמלת הפצה המשתלמת בשל הצטרפות עמית לקופת גמל ערב יום 1 באפריל, 2017.
- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009 - תיקון
התיקון קובע הוראות בנוגע לרכישה ומכירה של ניירות ערך והוראות בנוגע להחזקת ניירות ערך, שמטרתן, בין היתר, הסדרת עקרונות לעריכת הליך בחירה תחרותי של ברוקרים וקסטודיאן, וביצוע עסקאות בניירות ערך באמצעות צדדים קשורים.
- טיוטת תיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשע"ח-2017
בשנת 2014 פורסמה הוראת שעה בסעיף 3 לתקנות, ובמסגרתה נקבע, בין היתר, אילו הוצאות נכללות במסגרת הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל, ונקבעה תקרה להוצאות הישירות שניתן לגבות מהעמיתים, בשיעור של 25% מסך כל השווי המשוער של נכסי קופות הגמל. היות שתוקפה של הוראת השעה עומד לפוג, מטרת הטיוטה לעגן את ההוראות הקבועות היום בהוראת השעה כהוראות קבע, תוך ביצוע מספר שינויים בתקנות.

להלן עיקרי החוזרים שפורסמו בתקופת הדו"ח ואשר צפויים להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה:

- **חוזר מס הכנסה 4.2017 "יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים"**
 החוזר קובע, בין היתר, כללי מיסוי החלים על מעסיק במשיכת כספים מהקופות המרכזיות, וכן קובע הוראות החלות על חברות מנהלות, כגון הוראות לעניין העברת הכספים מהקופה המרכזית למעסיק וכגון הוראות לעניין שיעורי המס על ריבית ורווחים נצברים במסלול ההשקעה.
- **חוזר גופים מוסדיים "העברת כספים מקופת גמל מרכזית לפיצויים"**
 החוזר פורסם כנדבך משלים לחוזר מס הכנסה "יתרות צבורות בקופות מרכזיות לפיצויים", ובמטרה לאפשר למעסיק להעביר כספים מקופות גמל מרכזיות לפיצויים לחשבונות עובדיו בקופות הגמל לקצבה. החוזר קובע את התנאים בהתקיימם המעסיק יהיה רשאי לבצע את העברת הכספים מקופת גמל מרכזית לפיצויים, ומגדיר מיהו העובד הזכאי להעברת הכספים לחשבונות בקופת גמל לקצבה.
- **חוזר גופים מוסדיים "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי" - תיקונים**
 במסגרת תיקון לחוזר, נוספה דרישה לפיה החל מהדוח השנתי לשנת 2018 יש להוסיף לדוחות השנתיים לעמיתים בכל מוצרי החברה קישורים לקיבצי המסמכים החתומים שהוגשו על ידי העמית. לגבי מסמכים שהתקבלו בחברה לפני יום 1.1.2018, נקבע, כי החברה תהא רשאית לצרפם לקישור החל מהדוח השנתי לשנת 2019 ואילך (חלף מיום 1.1.2018).
 במסגרת טיוטה לתיקון החוזר (שפורסמה לאחר תקופת הדו"ח) הוצע לקבוע, כי לגבי מסמכים שהתקבלו בחברה לפני יום 1.1.2018, רשאית החברה לצרף מסמכים אלו החל מהדוח השנתי לשנת 2019 ואילך, ולחילופין רשאית החברה שלא לצרף מסמכים אלו כלל, ובלבד שתמסור אותם לעמית שפנה אליה בבקשה לקבלם, לא יאוחר מ-3 ימי עסקים ממועד בקשתו.
 במסגרת תיקון נוסף שבוצע בחוזר, נקבעו הוראות בנוגע לחובת גוף מוסדי לשלוח לעמיתיו דוחות שנתיים באמצעים דיגיטליים שהוגדרו כדואר אלקטרוני או טלפון נייד. בהתאם לכך, נקבעו הוראות מעבר בנוגע לאופן שליחת הדוח השנתי לעמית בגין שנת 2017 - באמצעי הדיגיטלי או באמצעות הדואר. עם זאת, נקבעה הקלה המאפשרת לגוף המוסדי שלא לפעול בהתאם למועדים שנקבעו בהוראות המעבר ביחס לדוח השנתי לשנת 2017, ובמקום זאת לצרף הודעה בעניין האמצעים הדיגיטליים כמסמך נפרד לדוח השנתי המקוצר לשנת 2017 שישלח בדואר, ולמעשה לפעול החל מחודש יוני 2018 ליישום הוראות מעבר אלו.
- **חוזר גופים מוסדיים "דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני" - תיקון**
 הוארכה תקופת ההנחה בדמי ניהול, משנתיים לחמש שנים, וצומצמו המקרים והתנאים בהם גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את שיעור דמי הניהול לפני תום חמש שנים. עוד נקבע, כי במקרה בו עובד עוזב מקום עבודה שקיים בו הסדר דמי ניהול עם החברה, והחל להיות מועסק במקום עבודה אחר שגם בו קיים הסדר עם החברה, יחול הסדר דמי הניהול המטיב עם העמית. באשר להנחה בדמי ניהול שניתנה לעמית בקרן פנסיה נקבע, כי היא תחול על כל יתרת החיסכון הצבור של העמית בקרן הפנסיה [למשל, גם אם החיסכון מורכב מהפקדות המבוצעות על ידי מספר מעסיקים שונים, ההתייחסות הינה לכלל הכספים הצבורים]. הוראות החוזר יחולו על הנחה בדמי ניהול שניתנה לעמית לאחר מועד הכניסה לתוקף של החוזר ביום 1.4.2018 (למעט חריג הקובע, כי במקרים מסוימים הוראות הנוגעות להגבלת השינוי בדמי הניהול יכנסו לתוקף ביום 31.3.2019).

- חוזר פנסיה "איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות" - הוראת שעה-יישום נוסף
 החוזר פורסם בהמשך לחוזר פנסיה "איחוד חשבונות בקרנות פנסיה חדשות - הוראת שעה" ובמטרה לבצע מהלך משלים ונוסף של איחוד כספי חיסכון פנסיוני בקרנות פנסיה חדשות, מחשבונות לא פעילים לחשבונות פעילים. החוזר קובע מועדים חדשים ולוחות זמנים עדכניים, וקובע כי מהלך איחוד החשבונות יבוצע בגין חשבונות של עמיתים שנפתחו לפני יום 1.1.2017 ולא נשלחה אליהם הודעה בהתאם להוראות חוזר איחוד חשבונות הקודם.
- חוזר גופים מוסדיים "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל"
 במסגרת החוזר תוקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014, ונקבע, כי החל מיום 1.9.2019 לא יהיה ניתן לקבל מהמעסיק תשלומים באמצעות המחאות. עוד נקבע, כי החל מיום 1.9.2018 נדרשת חברה מנהלת להעביר דיווח חודשי שוטף לעמית אודות קליטת ההפקדות שהתקבלו בגינו ממעסיקו, וככל שאין התאמה בין דיווח המעסיק ובין אופן קליטת הכספים בקופת הגמל, נדרשת החברה המנהלת להתריע על כך לעמית באמצעות הודעה לטלפון הנייד של העמית ו/או בהודעת דואר אלקטרוני, בהתאם לבחירתו.

תמצית חקיקה שהתפרסמה לאחר תקופת הדו"ח ואשר עשויה להשפיע על הדוחות הכספיים של החברה:

- הליך שיווק פנסיוני בעת צירוף למוצר פנסיוני - הבהרה
 הובהר, כי גוף מוסדי יהיה רשאי לשלם עמלת הפצה לסוכן ביטוח פנסיוני רק במקרה שבו ביצע הסוכן "עסקה" כחלק מהליך של שיווק פנסיוני. ככל שלא בוצע הליך שיווק פנסיוני, גוף מוסדי לא יהיה רשאי לשלם לסוכן עמלת הפצה. בנוסף הובהר, כי אין בכוונת הרשות להפעיל סמכויות אכיפה ביחס לעמלת הפצה ששולמה לסוכן ביטוח פנסיוני לפני פרסום הבהרה זו בשל ביצוע עסקה ללא הליך שיווק פנסיוני וכי היא תאפשר תקופת היערכות עד ליום 30 בספטמבר, 2018.
- חוזר גמל 2018-2-1 "משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל" - תיקון
 במסגרת התיקון לחוזר נקבע, כי חובה על חברה מנהלת לשלוח לעמיתים בעלי חשבונות קטנים עם יתרה צבורה בכספי תגמולים הגבוהה מסך של 50 ש"ח והנמוכה מסך של 1,350 ש"ח, המחאה בדואר לפדיון מידי בגובה סכום כספי התגמולים הצבורים בחשבון, במספר מועדים שונים ולא יאוחר מיום 3.3.2019.

ב. חסמי כניסה ויציאה**חסמי כניסה**

- דרישות ההסדר התחיקתי לענין הון עצמי וקיום ביטוחים לצורך הקמה וניהול של חברה המנהלת קופות גמל וקרנות פנסיה מהווים חסמי כניסה מהותיים בענף.
- דרישות עמידה בהוראות הרגולציה, כמפורט בסעיף א' לעיל, מהוות גם הן חסמי כניסה מהותיים בענף.
- לצורך ניהול חברה לניהול קופות גמל וקרנות פנסיה נדרש כוח אדם מיומן, מקצועי ואיכותי וכן נדרשים בעלי תפקידים ספציפיים לשם עמידה בדרישות ההסדר התחיקתי החל (כגון מנהל מערכות מידע, מנהל אבטחת מידע, מבקר פנים, ממונה אכיפה מנהלית וכו').
- מיתוג ומוניטין מהווים גם הם חסמי כניסה לשוק בשל התחרות הגוברת והולכת בין היצרנים השונים, לצד צמצום מספר הגופים הפועלים בשוק.

חסמי יציאה

- דרישות הממונה על שוק ההון בכל הנוגע להעברת פעילות החברה לגוף אחר, לרבות מגבלות המוטלות על בעלי שליטה לצורך קבלת היתר שליטה, מהוות חסם יציאה.

מגבלות הכלולות בהיתר שליטה

- החברה מוחזקת על ידי אלטשולר שחם בע"מ ופרפקט (י.נ.א) שוקי הון בע"מ כמפורט בתרשים האחזקות של החברה (סעיף א בפרק 1).
- היתר השליטה כולל הוראות לעניין שמירת שיעור ההון העצמי של החברה, מגבלות לעניין מכירת או העברת אחזקות והנפקת אמצעי שליטה בשרשרת השליטה, דיווח לממונה והוראות לעניין אי מתן זכות לצד ג' בגרעין השליטה.
- לממונה מערך שיקולים רחב למתן רישיון מבטח ו/או היתר שליטה במבטח.

ג. גורמי ההצלחה קריטיים

- להערכת הנהלת החברה גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום פעילות הקופות והקרנות, הינם:
- ביצועים עודפים בתחום ניהול ההשקעות ביחס לחברות מנהלות אחרות.
- פעילות שיווקית באמצעות משווקים פנסיונים אשר מועסקים על ידי החברה וכן על ידי סוכני ביטוח פנסיונים ובנקים מייעצים.
- מערך שירות לקוחות מקצועי שנותן מענה הן לעמיתים והן לכלל ערוצי ההפצה.
- אתר אינטרנט מעודכן שמספק מענה ללקוחות ולסוכני החברה.
- ניהול פעילויות תפעוליות שוטפות ברמה גבוהה, תוך מתן מענה מהיר למעסיקים וללקוחות החברה.
- תגובה מהירה להתרחשויות ושינויים בשווקים הן בהשקעות והן במוצרים.
- מותג בעל ערכים הישגיים ונכסי מותג גבוהים.
- ראשוניות, חדשנות רעיונית וטכנולוגית.

ד. השקעות

החברה מנהלת את השקעותיה בכל אפיק תוך בחינת אינטרס החוסכים וניסיון להתאימן לציפיותיהם שימדדו בטווח הארוך בכפוף להוראות רגולטוריות. הדירקטוריון מתווה את מדיניות ההשקעות של הקופות. ועדת ההשקעות בישיבותיה מקבלת סקירה כלכלית ממנהל ההשקעות המציג גם את תוצאות ביצועי הקופות לתקופה, הרכב החזקות הקופות ונושאים נוספים הדורשים דיווח מעת לעת. הועדה קובעת את הרכב ההשקעות של כל קופה תחת מדיניות ההשקעות שנקבעה ומנחה את מנהל ההשקעות בהתאם. הועדה קובעת את החשיפות לאפיקים העיקריים ומנהל ההשקעות בוחר את ניירות הערך הספציפיים להשקעה במסגרת המדיניות שנקבעה.

ועדת ההשקעות בעלת סמכויות פיקוח, בקרה והתוויות מדיניות. בקר ההשקעות בודק באופן שוטף את התאמת ביצועי מנהל ההשקעות להחלטות הועדה ומדווח לוועדת ההשקעות ולמנהלי החברה, בהתאם לנדרש.

מדיניות ההשקעות מתבססת על ניתוחים מקרו ומיקרו כלכליים של שווקי ההון בארץ ובעולם. היות שכך, המדיניות נבדקת ונבחנת מעת לעת על ידי ועדת השקעות ומעודכנת ככל הנדרש.

ככלל, משקיעות הקופות במגוון אפיקים כגון: מניות בישראל; מניות בחו"ל; אג"ח מדינה, אג"ח קונצרני, הלוואות בישראל ובחו"ל, נדל"ן, קרנות השקעה לסוגיהן תוך פיזור בינלאומי של תיק ההשקעות ופיזור סקטוריאלי שלו.

מדיניות ההשקעה של קופות הגמל וקרנות הפנסיה בחברה משקפת שאיפה לרווחיות ולהשגת תשואה שתהא גבוהה מתשואת ריבית חסרת סיכון. בנוסף, פעילות ההשקעות מכוונת לניהול סיכונים סבירים ושמירה על נזילות נאותה.

ה. ביטוח משנה

הוראות הממונה מחייבות קרנות פנסיה חדשות לרכוש ביטוח משנה לקרן פנסיה שמספר עמיתיה אינו עולה על 1,500. על אף שמספר עמיתי הקרן עולה על 1,500 החברה המנהלת בחרה להתקשר בהסכם לרכישת ביטוח משנה עם חברת "Scor Global Life". ביטוח המשנה משולם מכספי עמיתי קרן הפנסיה והחל מינואר 2017 SCOR מעניקה כיסוי של 90% מהיקף תביעות מוות ונכות שיהיו בקרן הפנסיה.

כאמור, הקרן התקשרה עם חברת הביטוח משנה בינלאומית "Scor Global Life" אשר מדורגת AA- על ידי Standard Poor's. והיא המבטח היחידי שיש לקרן. ההסכם עם מבטח משנה נחתם בשנת 2008 לתקופה ראשונה של כ- 3.5 שנים עם הארכות אוטומטיות מובנות בתום כל שנה קלנדרית בכפוף לתנאים המפורטים בהסכם. בתום שנת הדוח חודש ההסכם לשנה קלנדרית נוספת.

תקרת הכיסוי לגבי השתתפות מבטח המשנה הינה נגזרת של חישוב פעמיים השכר הממוצע במשק ולא יותר מהשכר המבוטח המקסימלי התקנוני, והכל בהתאם לתנאי החיתום הנדרשים על ידי מבטח המשנה ובכפוף לתנאי ההסכם עמו.

החברה, כאמור, כפופה למדיניות החיתום של מבטח המשנה ועל פיה מקיימת הליכי חיתום בקרן הפנסיה המקיפה שבניהולה, בשל הכללת כיסויים ביטוחים למקרי מוות ונכות כנגד הכיסוי המוענק בתקנון הקרן המקיפה.

הביטוח מכסה את עמיתי הקרן בכלל מסלולי הביטוח. לעמיתי הקרן הכללית אין אפשרות למרכיב ביטוחי ולכן הסדרי מבטח המשנה אינם חלים בקרן הכללית.

הכיסוי הביטוחי שניתן ע"י הקרן מכוסה מתוך הפרמיה שנגבית מהעמיתים. פער חיובי מחולק לעמיתים בדרך של הגדלת התשואה ופער שלילי מביא לחלוקת הגרעון לעמיתים בדרך של הקטנת התשואה.

על פי שיקול דעתה של החברה (כאמור בתקנון הקרן) נבחן מצבו הבריאותי של מועמד בדרך של חתימה על הצהרת בריאות או המצאת מידע אחר כולל המצאת בדיקות רפואיות מסוימות במקרי ביטוח כאלו ואחרים. החברה רשאית, על פי שיקול דעתה, שלא להפעיל את מנגנון החיתום בעיקר בעת הצטרפות של עובדים באמצעות מעסיקיהם, כל עוד הנ"ל מוסדר מול מבטח המשנה. ביטוח המשנה שנרכש עבור הקרן שבניהול חברת SCORE הינו מסוג "QUOTA SHARE" כלומר כיסוי בשיעור קבוע מכל תביעה.

החל משנת 2017, חלקו של מבטח משנה הינו 90% לכלל סכום ההיוון של התביעה. גם על התיק הקיים וגם על המצטרפים החדשים.

גם בעת סיום ההסכם, העמיתים שהיו מבוטחים אצל מבטח המשנה ימשכו לקבל כיסוי ביטוחי עד לתחילת קבלת קצבה מהקרן או עד עזיבתם את קרן פנסיה.

כמו כן על פי ההסכם מול המבטח הקרן זכאית ל-50% מסכום הרווח של מבטח משנה.

בסוף שנת 2016, בנספח האחרון להסכם שנחתם, בהמשך לרצונה ובקשתה של החברה המנהלת ולגידול בכמות העמיתים בקרן הוסרה הדרישה של חיתום עיסוקי והחל מאמצע שנת 2017 הוסרה הדרישה לחיתום פקולטטיבי. כמו כן, הורחבו אפשרויות קליטת עמיתים ללא חיתום רפואי באמצעים דיגיטליים, צמצום הכמות המינימלית להצטרפות רבים ועוד. להערכת החברה, רכישת ביטוח המשנה תוסיף ליציבות עמיתי הקרן הקיימים וכן המצטרפים.

ו. הון אנושי

נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 בחברה המנהלת מועסקים 499 עובדים. מחלקות החברה כוללות:

- מטה החברה: ניהול סיכונים, מחלקת כספים, מחלקה משפטית, משאבי אנוש, ביקורת פנים, מערכות מידע, מחלקת ציות.
- ניהול השקעות הכולל: מחלקת אשראי, מחלקת השקעות מחקר ואנליזה ומחלקת תפעול ובקרת השקעות.
- מחלקת תפעול;
- שרות לקוחות;
- מכירות והפצה;
- מחלקת שיווק ודיגיטל;
- מחלקת תפעול ורכש;

יצוין, כי בחלק מהמחלקות המפורטות לעיל, מועסקים עובדים המועסקים דרך חברת אלטשולר שחם בע"מ. כל אחד מעובדי החברה עובר את ההכשרות המתאימות בהתאם לתוכנית ההדרכה בנושאים הנדרשים לצורך מילוי תפקידו לרבות בכל הקשור בחקיקה והסדרה. כל עובדי החברה מועסקים במסגרת הסכמי עבודה אישיים ולא חלות עליהם הוראות הסכמים כלליים או מיוחדים. לחברה אין תלות מהותית בעובד מסוים ולא קיימות תכניות התייעלות וקיצוצים במצבת העובדים.

נושאי המשרה העיקריים בחברה ותפקידם:

שם	תפקיד
רן שחם	יו"ר הדירקטוריון
יאיר לוינשטיין	מנכ"ל
צפריר זנזורי	סמנכ"ל שיווק ומכירות
רו"ח שרון גרשביין	משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה מקצועי
עו"ד אסנת ענתבי	סמנכ"ל, יועצת משפטית
רו"ח שי אהרוני	מבקר פנימי
גונן צדיק*	סמנכ"ל תפעול
ענת כנפו-תבור**	סמנכ"ל קרן הפנסיה ותפעול
עוזי דביר	סמנכ"ל מערכות מידע
עדי גולד***	סמנכ"ל שירות לקוחות והפצה
מיטל ברנע***	סמנכ"ל שירות
סיגלית רז	סמנכ"ל משאבי אנוש
לילך הירשהורן	מנהלת סניף צפון
דני ירדני	סמנכ"ל השקעות
לאה פרמינגר	מנהלת השקעות אלטרנטיביות
יוני אופיר	סמנכ"ל אשראי
משה שמעוני	מנהל סיכונים

* ביום 16 בפברואר, 2018, סיים מר גונן צדיק את תפקידו כסמנכ"ל תפעול בחברה.

** ביום 16 בפברואר, 2018, מונתה הגב' ענת כנפו-תבור לתפקיד סמנכ"ל קרן הפנסיה ותפעול.

*** ביום 1 בינואר, 2018 סיימה גב' עדי גולד את תפקידה כסמנכ"ל שירות לקוחות והפצה בחברה ובמקומה מונתה גב' מיטל ברנע כסמנכ"ל שירות בחברה.

לפרטים אודות תגמול נושאי המשרה הבכירה ומדיניות התגמול, ראה סעיף ד' לחלק ד' להלן.

ז. שיווק והפצה

1. החברה פועלת לשיווק מוצריה בהתבסס על מספר ערוצי הפצה:
 - סוכנויות וסוכני ביטוח פנסיוני - באמצעות ערוץ זה מתבצעת עיקר פעילות השיווק והמכירה של החברה. לחברה שיתופי פעולה שנרקמו לאורך השנים עם סוכנים וסוכנויות מובילות. על אף האמור לעיל, לחברה אין תלות בסוכן או סוכנות כזו אחרת.
 - בין היתר החברה עובדת עם סוכנויות ביטוח שהינן חברות קשורות לחברה.
 - מערך הייעוץ הבנקאי - לחברה הסכמי התקשרות עם כלל הבנקים הפעילים בתחום הייעוץ לטובת הפצת מוצרי החברה.
 - יועצים פנסיוניים עצמאיים - לחברה הסכמים וקשרי עבודה עם מרבית היועצים העצמאיים הפועלים בשוק.
2. בנוסף לנאמר לעיל, פועלת החברה לפרסם ולשווק מוצריה באמצעות פרסום באמצעי התקשורת, לרבות טלוויזיה, אינטרנט שלטי חוצות ועוד. מתן חסויות והשתתפות בכנסים מקצועיים.
3. מבנה העמלות ועלויות רכישה הרלוונטים לכל תחומי הפעילות של החברה:
 - עמלות לעובדי החברה והקבוצה לרבות סוכנויות שבבעלותה - עמלות חד פעמיות.
 - עמלות נפרעים לסוכנויות וסוכני ביטוח פנסיוני - עד לסוף חודש מרס 2017 התשלום חושב כאחוז מסוים מדמי הניהול הנגבים בפועל מתיק הנכסים הצבורים של הסוכן, זאת, כל עוד העמיתים ממשיכים לנהל את כספם בחברה. החל מחודש אפריל 2017 בעקבות כניסתן לתוקף של הוראות דין חדשות עודכן מנגנון התגמול כך שהתשלום מחושב מיתרת הנכסים הצבורים של תיק הסוכן.
 - עמלות היקף - בנוסף לעמלות הנפרעים, קיימים תמריצים שהינם תשלומים חד פעמיים הנגזרים משימור לקוחות ומהיקף העברת הנכסים. התמריצים משולמים על פי תוכנית עבודה שנתית וכנגד עמידה ביעדים.
 - עמלת הפצה לבנקים - 0.25% מסך הנכסים בקופות המאושרות להפצה, העמלה הינה התשלום המרבי בהתאם לחוק ומשולמת ברמה חודשית.

4. מידע בדבר עלויות רכישה ועמלות שנתיות (באלפי ש"ח) :

שנת 2017 :

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
167,426	10,183	44,559	2,187	110,497	סוכן / סוכנות
1,902	3	462	24	1,413	צד קשור ו/או בשליטת החברה
17,981	-	-	-	17,981	בנקים
211	-	-	-	211	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
187,520	10,186	45,021	2,211	130,102	סה"כ

שנת 2016 :

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
110,582	3,295	11,077	1,634	94,576	סוכן / סוכנות
1,533	16	300	28	1,189	צד קשור ו/או בשליטת החברה
15,228	-	-	-	15,228	בנקים
143	-	-	-	143	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
127,486	3,311	11,377	1,662	111,136	סה"כ

שנת 2015 :

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
105,918	2,632	11,497	1,365	90,424	סוכן / סוכנות
1,308	30	114	8	1,156	צד קשור ו/או בשליטת החברה
14,141	-	-	2	14,139	בנקים
42	-	-	-	42	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
121,409	2,662	11,611	1,375	105,761	סה"כ

סוכנים וסוכנויות פנסיוניות - כאמור, זהו ערוץ ההפצה המהותי ביותר עבור החברה. החברה ממשיכה לפעול ולהגדיל את מספר הסוכנים עמם היא משתפת פעולה לצורך שיווק מוצריה. ניתן לראות כי לערוץ הפצה זה משולמות כ-89% מסך העמלות המשולמות לגורמי ההפצה.

צד קשור ו/או בשליטת החברה כולל סוכנים ישירים - לאורך השנים האחרונות, סך העמלות ששולמו לצדדים קשורים עלו. עיקר העמלות ששולמו בערוץ זה נכון לשנת 2017 הינן עמלות לסוכנים הישירים הפועלים במסגרת הקבוצה.

בנקים - במהלך השנים האחרונות, עם הגידול בפעילות העסקית והשגת תוצאות השקעה הטובות מהממוצע בשוק, התגבר שיתוף הפעולה עם הבנקים המייעצים כך שחלקם בסך העמלות ששולמו לכלל גורמי ההפצה הגיע לכ-9.6%.

5. להלן פירוט התפלגות דמי הגמולים שהתקבלו בחברה בשנת 2017:

סוכנים וסוכנויות פנסיוניות - 5,516 מיליוני ש"ח המהווים כ-65% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

צד קשור ו/או בשליטת החברה כולל סוכנים ישירים - 1,336 מיליוני ש"ח המהווים כ-16% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

בנקים - 466 מיליוני ש"ח המהווים כ-6% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

ביטוח לאומי - 1,120 מיליוני ש"ח המהווים כ-13% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה בגין קופת גמל להשקעה לחסכון לכל ילד.

6. החל מיום 1 באפריל, 2017 נכנס לתוקף תיקון לחוק הגמל לפיו נדרשים הגופים המוסדיים לשנות את מודל התגמול לסוכניהם, כך שעמלות לא ייגזרו מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח.

7. ערוץ ההפצה של סוכנויות וסוכני ביטוח הינו ערוץ ההפצה העיקרי של החברה וקיימת לחברה תלות בערוץ הפצה זה כמכלול. יחד עם זאת, החברה אינה תלויה בסוכנות או סוכן ביטוח ספציפי ולכן להערכת החברה הפסקה מלאה של פעילות עם אחד מהם לא תפגע או תשפיע באופן מהותי על פעילות החברה.

ח. ספקים ונותני שירותים

נכון למועד הדו"ח, בתחום הפעילות של קופות הגמל, קרנות השתלמות וקופות מרכזיות לפיצויים, לחברה שני ספקים מרכזיים המעניקים שירותים מקצועיים:

- בנק לאומי (לאומי שירותי שוק ההון בע"מ) - מעניק לחברה שירותי תפעול עבור הקופות: אלטשולר שחם גמל, אלטשולר שחם השתלמות, אלטשולר שחם פיצויים, אלטשולר שחם חיסכון פלוס ואלטשולר שחם חיסכון לילד. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה.
- חברת ג'נריקס תוכנה בע"מ - הינה צד קשור לחברה, מספקת מערכת מחשוב לניהול זכויות עמיתים. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה.

בתחום הפעילות של קרנות הפנסיה לחברה שני נותני שירותים מקצועיים מרכזיים:

- חברת תפעול גמל בע"מ - מעניקה לחברה שירותי תוכנה וחלק משירותי התפעול לקרנות הפנסיה. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה.
- חברת ביטוח המשנה הבינלאומית SCOR - מספקת ביטוח משנה לכיסוי הביטוחי הניתן לעמיתי קרן הפנסיה המקיפה. לפרטים נוספים אודות ההסכם עם מבטח המשנה ראה סעיף ה' לפרק ג' בדוח זה.

ט. רכוש קבוע ומתקנים

לפרטים אודות הרכוש הקבוע של החברה למועד הדוח ראה באור 6 בדוחות הכספיים השנתיים.

י. עונתיות

לקופות הגמל של עמיתים שכירים קיימות הפקדות שוטפות בכל חודש על ידי המעסיקים. עם כניסתן לתוקף של מספר הוראות כגון חיוב עצמאיים בהפקדות וכן כניסתה של קופת הגמל להשקעה קיימת צמיחה משמעותית בשיעור ההפקדות במהלך החודשים נובמבר - דצמבר. עמיתים עצמאיים נוהגים להפקיד בחודשים אלו לצורך ניצול הטבות המס וכלל העמיתים משלימים הפקדות לקופת גמל להשקעה עד לתקרה המותרת בחוק העומדת על 70,000 ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן בשנה לאדם.

יא. נכסים בלתי מוחשיים

1. לחברה הנכסים הבלתי מוחשיים הבאים:

- מוניטין וקשרי לקוחות - נוצרו כתוצאה מרכישות ומיזוגים בשנים קודמות. על פי כללי חשבונאות החברה אינה מפחיתה בספריה את יתרת המוניטין באופן קבוע, ומבצעת בחינת ירידת ערך לפי התקנים המקובלים. יתרת קשרי הלקוחות מופחתת על פני אומדן אורך החיים השימושי ונבדקת ירידת ערך תקופתית.
- תוכנות - יתרה זו מורכבת מעלויות פיתוח תכנה אשר מהוות לנכסים בלתי מוחשיים בהתקיים תנאים מסוימים אשר נקבעו בכללי החשבונאות ומתוכנות שנרכשו לצורך פעילות החברה. התוכנות מופחתות על פי שיטת קו ישר על פני אומדן אורך החיים השימושי שלהן.

לפרטים נוספים אודות נכסים בלתי מוחשיים ראה באור 4 לדוחות הכספיים השנתיים.

2. מאגרי מידע רשומים של החברה:

- מאגר מידע עובדים ומועמדים
- מאגר מידע סוכנים
- מאגר מידע קרנות השתלמות
- מאגר מידע קופות מרכזיות לפיצויים
- מאגר מידע קופות גמל
- מאגר מידע קרן פנסיה מקיפה

- מאגר מידע קרן פנסיה כללית
- מאגר מידע חיסכון לילד (מאגר בהקמה)
- מאגר מידע חיסכון פלוס (מאגר בהקמה)

יב. גורמי סיכון

להלן גורמי הסיכון והשפעתם על החברה:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
			סיכונים מאקרו ושוק
	x		סיכונים בשוק ההון
	x		סיכונים מאקרו כלכליים
	x		סיכון אשראי
			סיכונים ענפיים
		x	תחרות
x			נזילות
	x		שינויים רגולטורים (ציות ואכיפה)
			סיכונים מיוחדים לחברה
	x		הון אנושי
	x		סיכונים תפעוליים
	x		סיכונים משפטיים
			סיכונים ביטוחיים
x			קרנות פנסיה
x			צד נגדי

סיכונים מאקרו ושוק

1. סיכונים ריבית

שינויים בשערי ריבית בארץ ובעולם עלולים להשפיע לרעה על ערך הנכסים המוחזקים בקופות הגמל ובאיגרות החוב זאת בעיקר בסביבה של עליית ריבית. שינויי ריבית יכולים לקרות עקב השפעות מאקרו-כלכליות, פוליטיות, סחר בינלאומי ועוד. ועדת ההשקעות מקבלת לידיה תחזיות ומחקרים לגבי משתנים מאקרו-כלכליים, ריביות, שערי חליפין, ומשתנים אחרים אשר בגינם יחולו שינויים ברמות הריבית בארץ ובעולם ומנחה את מנהלי ההשקעות לגבי השינויים הנדרשים בהשקעות באיגרות חוב, מבחינת אורך חיי איגרות החוב, או לחילופין, ביצוע עסקאות גידור מלא או חלקי לשם התמודדות עם סיכונים הריבית.

2. סיכון שער חליפין

מדיניות ההשקעות של הקופות מאפשרת השקעה בשווקים הפיננסיים מחוץ לישראל. מאחר וכך, הקופות משקיעות באגרות חוב ובמניות במטבעות שונים מהשקל. ההשקעה במטבעות שונים מהשקל מייצרת חשיפה לשינויים בשערי חליפין העלולים לפגוע בערכם השקלי של אחזקות הקרנות במטבעות השונים.

בפני ועדת השקעות ומנהלי ההשקעות מובאות תחזיות לגבי שערי חליפין ובהסתמך עליהן מפעילה ועדת השקעות שיקול דעת ומקבלת החלטות לגבי גידור סיכוני שער חליפין: אילו מטבעות, אורך תקופת הגידור ונפח עסקאות הגידור. מנהל ההשקעות מחליט על אופן הגידור.

3. סיכוני אשראי

מדיניות החברה בתחום האשראי והחוב היא להשקיע באגרות חוב ובמתן הלוואות מתואמות, שטרי הון ופיקדונות של חברות המדורגות בדרך כלל בדרוג אשראי המבטא סיכון אשראי המתאים למדיניות הדירקטוריון. הקופות שומרות על חשיפה למנפיק בהתאם לתקנות ההשקעה, והנחיות הדירקטוריון. השקעה או הלוואה מתבצעת לאחר ניתוח והערכה של יכולת הישות הלווה או המנפיקה לשרת את החוב תוך עמידה בתנאי ההשקעה/הלוואה.

הבדיקה נעשית על ידי מערך האשראי של החברה ובמקרים בהם קיימת חובה, מוגשת בקשת אשראי לוועדת אשראי אשר מעבירה את המלצותיה לגבי איכות האשראי ויכולת שירות החוב, להחלטת וועדת ההשקעות. המלצות אלו עשויות לכלול תנאים נדרשים למתן האשראי כמו רמת הביטחונות וסוגי הביטחונות, תנאים לפרעון כפוי מוקדם, אורך חיי ההלוואה ותנאי הפירעון של הקרן והריבית. ועדת ההשקעות הינה הסמכות המאשרת את מתן ההלוואה תוך התייחסות לשערי הריבית ומרווחי האשראי הגלומים בהלוואות ובאגרות החוב והתאמת ההשקעה עצמה למדיניות ההשקעות במתווה הדירקטוריון. נציין כי בתחום סיכוני האשראי, החברה אינה מבצעת עסקאות גידור. מזעור סיכוני האשראי נעשה כמעט תמיד דרך התנאים הנדרשים באשראי.

סיכונים ענפיים

1. סיכוני תחרות

ענף הגמל והפנסיה בישראל הינו ענף תחרותי ביותר כאשר התחרות מתבטאת הן בתחום דמי ניהול והן בתשואות אותן משיגים מנהלי ההשקעות. התחרות בדמי הניהול פוגעת בהכנסות החברה וברווחיות היחסית. בנוסף, תשואות עודפות על המתחרים מביאות לגידול באחזקות ותשואות נחותות ביחס למתחרים יוצרות ירידה בגידול ואף יציאת עמיתים.

2. סיכוני נזילות/סחירות

קופות הגמל וקרנות הפנסיה רשאיות לבצע השקעות שאינן סחירות כמו נדל"ן והלוואות מתואמות. כמו כן, הן צפויות לבצע השקעות שהסחירות בהן נמוכה, למשל אגרות חוב או מניות שהונפקו בכמות קטנה. ועדת השקעות קבעה מגבלות השקעה לגבי השקעות בעלות סחירות נמוכה או שאינן נזילות. בקרת ההשקעות מבצעת מעקב יומי אחר עמידה במגבלות אלו. במקרה של הפרה, מתבצע דיווח לוועדת השקעות ולדירקטוריון.

3. סיכונים רגולטוריים (ציות ואכיפה)

החברה חשופה לסיכונים רגולטוריים ולהטלת עיצומים כספיים בגין אי קיום הוראות הדין. החברה בנתה תכנית אכיפה, נהלי עבודה ותהליכי בקרה ודיווח על מנת להתמודד עם סיכוני ציות אלו.

סיכונים מיוחדים לחברה**1. הון אנושי**

בחברה ישנם מספר אנשי מפתח איכותיים אשר מהווים גרעין חשוב לפעילותה. איש מבין אנשי המפתח אינו יחיד, כך שלכל אחד מאנשי המפתח, יש גיבוי. החברה דואגת לכך שאנשי המפתח יתוגמלו כמקובל בשוק, בתפקידים אלו כך שקיימת יציבות במערך כוח האדם האיכותי בחברה. לראיה קיימת יציבות של שנים רבות בצוות אנשי המפתח של החברה.

2. סיכונים תפעוליים

תפעול קופות הגמל יוצר מטבע הדברים, סיכונים תפעוליים שאם יתממשו, עלולים לגרום נזקים ולפגוע בפעילות השוטפת של החברה, הן בצד העמיתים והן בצד ההשקעות.

החברה משקיעה משאבים לשם זיהוי כל סוגי הסיכונים התפעוליים, קביעת רמת החומרה של כל אחד ואחד מהם, בניית אמצעים למניעת היווצרותם של סיכונים אלו ותהליכי עבודה אלטרנטיביים במקרה של פגיעה בפעילות התקינה. כל אלו מגובים בנוהלי עבודה.

הסיכונים התפעוליים העיקריים מתרכזים סביב הנושאים הבאים:

- מעילות והונאות - החברה מתווה בקורות בתחומים בהם קיים סיכון אינהרנטי למעילות והונאות כגון תחום המסחר וטיפול בהעברות כספים של עמיתים. בין הבקורות המופעלות: הגדרת הרשאות לפעולה תוך מתן דגש על הפרדת תפקידים, אישור על ידי מורשה חתימה ועוד.
- פגיעה במערכות המחשב של החברה - מערכות המחשב של החברה מוגנות על ידי מגוון של אמצעים כמו Firewall, מידורים לוגיים, הגבלות גישה, סיסמאות ועוד. גיבוי המערכות ובסיסי הנתונים נעשה מידי יום. בנוסף, החברה מבצעת גיבוי של הנתונים בחוות שרתים נפרדת.
- כמו כן, החברה מקבלת אחת לשנה מהגופים המתפעלים (בנק לאומי ותפעול גמל) דוחות ISEA 3402 הכוללים הגדרת יעדי בקרה בתחום מערכות המידע ובחינת אפקטיביות תכנון, יישום והפעלת בקורות על מנת להשיג את יעדי הבקרה שהוגדרו.
- דלף מידע - יש בחברה נהלים נוקשים להוצאת מידע, מעקבים ממוחשבים וחסיונות פיזיות.
- פגיעה במערכות התפעול ובפעילות מול הבנקים - החברה התקשרה בהסכם עם שני גופי תפעול, לתפעול השוטף של קופות הגמל וקרנות הפנסיה. כמו כן, בחברה מערכת CRM לצורך מעקב ותיעוד אחר זכויות העמיתים. בחברה מחלקות התומכות בפעילות השוטפת ומלוות את עבודת גורמי התפעול. לחלק מסיכוני התפעול ניתן ביטוי במסגרת הסכמי התפעול.
- פגיעה ברכוש - הסיכונים העיקריים לרכוש הינם גניבה, אש והצפה. החברה נוקטת באמצעים שונים למניעת סיכונים אלו, כגון, נעילת הכניסות למשרדי החברה, התקנת גלאי אש ועשן העוברים בקורות ובדיקות תקופתיות ועוד.

כמו כן, החברה מפעילה אתר חלופי לשעת משבר אליו היא יכולה להעתיק את פעילותה הקריטית בעת הצורך. לצורך כך מבצעת החברה מעת לעת תרגילי חירום להעסקת פעילותה לאתר חלופי.

- למידע נוסף ראה באור 23 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

3. סיכונים משפטיים

פעילות החברה מלווה בייעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי.

סיכונים ביטוחים

1. סיכונים אקטואריים בקרנות הפנסיה

קרנות הפנסיה חשופות לסיכונים נוספים: סיכון שינוי תוחלת חיים, סיכון מודל אקטוארי וסיכון פרמטרי של בחירת הפרמטרים למודל האקטוארי. בנוסף קיימים סיכונים רגולטוריים ושינויים בהתנהגות העמיתים (למשל בחירת תקופת הבטחת פנסיה). סיכונים רלבנטיים בפנסיה המקיפה בלבד הינם תשואה דמוגרפית שמושפעת מתביעות עמיתים בגין אבדן כושר עבודה או שארים והיקף הנפקת אגרות חוב מיועדות של ממשלת ישראל. זאת מאחר ובקרן הפנסיה הכללית אין ביטוח אבדן כושר עבודה ותביעות שארים.

החברה מבצעת מעקב ובקרה על כלל הסיכונים תוך תיאום בין האקטואר ומנהל הסיכונים.

הקרן התקשרה עם מבטח משנה לביטוח פעילות העמיתים בקרן הפנסיה המקיפה, מפני תביעות בגין נכות (אבדן כושר עבודה) ו/או שארים.

יש לציין כי הקרן מבצעת תהליך של חיתום רפואי לעמיתים פוטנציאליים המבקשים להצטרף. הכיסוי הביטוחי המוענק לעמיתי הקרן, הינו בהתאם לתקנון הקרן, כפי שיעודכן מעת לעת, לרבות בגין שינויי חקיקה, מקדמי תוחלת חיים וכדומה. מבטח המשנה מכסה את מסלולי הביטוח והוראות תקנון הקרן. כלומר מבטח המשנה ישתתף במילוי התביעות על פי התנאים הקבועים בתקנון בהתאם לחלקו.

2. סיכוני צד נגדי

קופות הגמל וקרנות הפנסיה משקיעות את כספי העמיתים באמצעות בנקים, ברוקרים ומשמרונים (הקסטודיאנים). אצל המשמרונים מוחזקים ניירות הערך. הפיקדונות הכספיים מוחזקים בבנקים.

עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים (אופציות, עסקאות פורוורד, עסקאות SWAP, למשל) מתבצעות עם הבנק המקומי.

עסקאות קניה ומכירה של ניירות ערך מבוצעות באמצעות ברוקרים ובנקים בארץ ובעולם. גם הבנקים וגם הברוקרים יוצרים סיכון צד נגדי בין אם סיכון תפעולי ובין אם סיכון פיננסי. החברה מבצעת בדיקות אצל הגופים שהם צד נגדי לקופות וקרנות הפנסיה ומעבירה את המלצותיה לדירקטוריון. זה האחרון, בהתאם לנתונים וההמלצות שקיבל, נותן את אישורו.

יג. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

- הסכמים עם ספקים ונותני שירות כמפורט לעיל בפרק ג' סעיף ח' לעיל.
- לחברה מערכת הסכמים בדבר שטרי הון שהנפיקה החברה לחברת אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ בסך כולל של 73.5 מיליון ש"ח. למידע נוסף אודות שטרי ההון שהונפקו ראה באור 22א' בדוחות הכספיים של החברה.
- לחברה הסכם התקשרות עם חברת אלטשולר שחם שירותי ניהול בע"מ הכולל העמדת מסגרת אשראי בסך של 50 מיליון ש"ח.
- לחברה הסכמי הלוואה עם מוסדות בנקאיים כמפורט בבאור 14ג' בדוחות הכספיים של החברה.
- לחברה מערכת הסכמי שיתופי פעולה עם חברות קשורות כמפורט להלן:
 1. הסכם עם חברת פרפקט (י.נ.א) שוקי הון בע"מ (להלן: "פרפקט") המגדיר את השירותים הניתנים על ידי פרפקט לחברה והתמורה בגינם.
 2. הסכם עם חברת אלטשולר שחם בע"מ המגדיר את השירותים הניתנים על ידי החברה לאלטשולר שחם בע"מ.
 3. הסכם בין החברה לאלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ המגדיר את ההתחשבות בין החברות באשר לשירותים הניתנים לחברה על ידי אלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ ועל ידי החברה לאלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ.
 4. הסכם בין החברה לאלטשולר שחם ניהול תיקי השקעות בע"מ לשיווק קרנות השתלמות על ידי אלטשולר שחם בע"מ.
 5. הסכם בין החברה לאלטשולר שחם בע"מ להעברת הפניות מהחברה לחברת ניהול התיקים בקבוצה.
 6. הסכם בין החברה לאלטשולר שחם פיננסים סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ לשיווק מוצרי החברה.
 7. הסכם בין החברה לחברת ג'נריקס תוכנה בע"מ למתן שירותי תוכנה, תחזוקה ותפעול מערכות ממוחשבות.
- לחברה קיימים הסכמים לגבי הנחות בדמי ניהול לעובד אותו מעסיק והסכמי הסדר לרבים בקרן הפנסיה, אך אין הסכמים שעולים לכדי הסכם מהותי.
- אין לחברה הסכמים לשיתוף פעולה אסטרטגיים.

יד. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

- החברה נוהגת לבחון את תכניתיה האסטרטגיות מעת לעת ולעדכן את יעדיה בהתאם להתפתחויות שחלות בענף קופות הגמל ובשוק ההון, במפת התחרות ובסביבה העסקית. החברה קבעה לעצמה את היעדים האסטרטגיים המרכזיים הבאים:
1. הגדלת נתח פעילות בתחומי הפנסיה והגמל וחיזוק מעמדה כאחת מהחברות המובילות בתחום החיסכון הפנסיוני וזאת בדרך של גידול הפעילות הקיימת בין אם באמצעות צמיחה אורגנית או רכישת פעילויות קיימות.
 2. הרחבת ערוצי ההפצה ועיבוי הקיימים.

3. שימור לקוחותיה הקיימים תוך שיפור מתמיד של השירות ומתן מענה לצורכי החיסכון של הלקוח, בין היתר בדרך של שינוי או גיוון מסלולי החיסכון.
4. שדרוג מערכות המחשב שלה במקביל לשיפור שירותי התפעול המתקבלים מהבנקים המתפעלים.
5. העלאת רמת הבקורות בתהליכים המיושמים בארגון כדי להקטין ככל הניתן את הסיכונים להם חשופה החברה.

האסטרטגיה של החברה, כמפורט לעיל, משקפת את המדיניות של החברה נכון למועד פרסום הדוח, ומבוססת על הערכות נוכחיות של תחומי פעילותה ומצבה ועשויה להשתנות, כולה או חלקה, מעת לעת. ייתכן, כי היעדים המתוארים לעיל לא יושגו בעתיד או כי החברה תחליט שלא ליישם את האסטרטגיה האמורה לעיל, כולה או חלקה, וזאת, בין היתר, מהסיבות הבאות: שינויים בשוק ההון בארץ ובעולם, שינויים בכדאיות הכלכלית, שינויים בתנאי התחרות בשוק ושינויים בשווקים עצמם, שינויים רגולטורים וכן כתוצאה מגורמי הסיכון האחרים החלים על פעילות החברה, כפי שמתוארים בדוח זה.

חלק ד: היבטי ממשל תאגידי**א. מידע בדבר דירקטורים של החברה****דירקטורים חיצוניים**

תעודת זהות	בארי בן זאב	אהוד נחתומי*	אריאל קרן	שי דתיקה*
051205508	023942162	022851232	023942162	023942162
1952	1968	1967	1968	1968
מען להמצאת כתבי בית-דין	שמואל שניצר 9, תל אביב.	אילונה פהר 14, חולון.	השומרון 9, רמת השרון.	דרך הגנים 15, כפר שמריהו
ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בועדה או בועדות דירקטוריון	חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות וחבר ועדת ביקורת.	חבר דירקטוריון, יו"ר וועדת ביקורת.	חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת ביקורת.	חבר דירקטוריון, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת השקעות.
דירקטור בלתי תלוי או חיצוני	כן	כן	כן	כן
האם הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או בעל כשירות מקצועית	כן	כן	כן	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל עניין	לא	לא	לא	לא
התאריך בו החל לכהן כדירקטור	20.03.2014	25.05.2008	1.6.2009	25.5.2017
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בכלכלה ובעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.	בעל תואר ראשון בכלכלה וסוציולוגיה ותואר שני במנהל עסקים (מימון) ובכלכלה (מסחר בינלאומי) מהאוניברסיטה העברית בירושלים.	בוגר תואר ראשון בכלכלה ובוגר MBA התמחות במימון.	בעל תואר ראשון במדעים מדויקים ותואר שני במנהל עסקים ומימון מ-Manchester Business School
התעסקותו בחמש השנים האחרונות/עיסוק עיקרי נוסף	יעוץ אסטרטגי עסקי בארץ ובחו"ל ודירקטור בחברות.	עוסק ביעוץ פנסיוני ופיננסי.	עוסק ביעוץ פיננסי.	מנהל חברות בתחום הפיננסי והטכנולוגיה.
פירוט התאגידים בהם מכהן כדירקטור	אלטשולר שחם חבר ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות וחבר פרטנר חברת תקשורת בע"מ; אלומיי קפיטל בע"מ, חירון חברה למסחר בע"מ, קלי ניהול הסדרים פנסיוניים בע"מ, poalim asset management uk ltd.	אלטשולר שחם שירותי ניהול בע"מ (לשעבר חברת ביטוח) - חבר דירקטוריון, חבר ועדת אשראי, יו"ר ועדת ביקורת ויו"ר ועדת השקעות התחייבויות שאינן תלויות תשואה; אקסלנס נשואה ניהול השקעות בע"מ, אהוד נחתומי - ייעוץ פנסיוני ופיננסי בע"מ, עמותת "אור שלום" לטיפול בנוער בסיכון, להב אל.אר.רילארטיי בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת ביקורת.	אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ - חבר דירקטוריון, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת השקעות; חברת טריידאיר בע"מ.

האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	בארי בן זאב	אהוד נחתומי*	אריאל קרן	שי דתיקה*
לא	לא	לא	לא	לא
האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות	כן	כן	כן	כן
הדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית כאמור בתקנה 2(3) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 ('תקנות דירקטוריון וועדותיו')	כן	כן	כן	כן
הדירקטור בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה או הביטוח כאמור בתקנה 2(2)(א) לתקנות דירקטוריון וועדותיו, ועומד בהוראות התקנה האמורה	לא	כן	לא	לא

* ביום 25 במאי, 2017, סיים מר אהוד נחתומי את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה ובמקומו החל מר שי דתיקה את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה.

דירקטורים

תעודת זהות	רן שחם, יו"ר דירקטוריון	דפנה בסה	ראובן אלקס	תומר כהן
27700244	027488758	024433625	017716655	
1970	1974	1969	1978	
אהרון מויאל 1, תל אביב	משה קול 2, ירושלים	דרך רמתיים 11, הוד השרון	מבוא הכפר 51, הר אדר	
ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	
יו"ר דירקטוריון	חברת דירקטוריון	חבר דירקטוריון	חבר דירקטוריון	
לא	לא	לא	לא	
כן	כן	כן	כן	
כן	כן	לא	כן	

תומר כהן	ראובן אלקס	דפנה בסה	רן שחם, יו"ר דירקטוריון	
				חברת בת, חברה קשורה או של בעל עניין
15.12.2016	1.6.2015	28.06.2010	29.01.2007	התאריך בו החל לכהן כדירקטור
תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מהאוניברסיטה העברית.	תואר ראשון בראיית חשבון, מנהל עסקים והוראה מהמכללה למנהל.	בוגרת תואר שני במנהל עסקים.	בעל תואר שני (MA) בכלכלה וניהול, סיטי יוניברסיטי ניו יורק ותואר ראשון בכלכלה וניהול, המכללה האקדמית ת"א יפו.	השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם
סמנכ"ל כספים באלטשולר שחם בע"מ.	מנכ"ל רשת מלונות פתאל ישראל.	עובדת כמנהלת תחום ניהול תיקים בחברת אלטשולר שחם בע"מ.	מנכ"ל משותף בחברת אלטשולר שחם בע"מ.	התעסקותו בחמש השנים
אלטשולר שחם ניהול שותפויות.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, מלונות פתאל בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ, אקו סייקל ישראל בע"מ, E&A מערכות תכנה פיננסיות בע"מ, רן שחם ניהול פיננסיים בע"מ, אלטשולר שחם ניהול שותפויות בע"מ.	פירוט התאגידים בהם מכהן כדירקטור
לא	לא	לא	אלטשולר שחם בע"מ, אלטשולר שחם בע"מ, המחזיקה בחברת האם (מחזיק ב- 33.26% מחברת אלטשולר שחם בע"מ)	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד
כן	כן	כן	כן	האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות

ב. מידע בדבר נושאי המשרה בחברה

נושאי המשרה הבכירה של התאגיד	ימיר לוינסטיין	שרון גרשביין	אסנת ענתבי	שי אהרונ
מס' תעודת זהות	023016678	037827888	013234406	038308466
שנת הלידה	1967	1983	1976	1976
תפקיד	מנכ"ל	משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה מקצועי	סמנכ"ל, יועצת משפטית	מבקר פנים
התאריך שבו החלה כהונתו	21.07.2009	25.11.2010	1.01.2008	16.06.2009
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	מנכ"ל	משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה מקצועי	סמנכ"ל, יועצת משפטית	מבקר פנים
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין	לא	לא	לא	לא
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	רואה חשבון ובוגר תואר ראשון בכלכלה.	רואת חשבון, בוגרת תואר שני במנהל עסקים - ניהול פיננסי ותואר ראשון בחשבונאות, כלכלה וניהול מאוניברסיטת תל אביב.	עורכת דין, בוגרת תואר ראשון מאוניברסיטה העברית ותואר שני במשפטים - התמחות מסחרית באוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, תואר שני במנהל עסקים - מימון, רואה חשבון.
ניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות	משמש כמנכ"ל החברה וכמנכ"ל אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ ופרפקט (י.נ.א) בע"מ שוקי הון בע"מ	מנהלת הכספים בחברה ובחברות קשורות.	יועצת המשפטית בחברה ובחברות קשורות.	מבקר פנים בחברה ובחברות קשורות.

נושאי המשרה הבכירה של התאגיד	צפריר זנזורי	סיגלית רז	עדי גולד **	גונן צדיק *	עוזי (עזרא) דביר
מס' תעודת זהות	037408978	022843908	034916379	023634223	034916379
שנת הלידה	1980	1967	1973	1968	1978
תפקיד	סמנכ"ל שיווק ומכירות (מורשה חתימה עצמאי)	סמנכ"ל משאבי אנוש (מורשית חתימה עצמאית)	מנהלת סיכונים תפעוליים	סמנכ"ל תפעול	סמנכ"ל מערכות מידע (מורשה חתימה עצמאי)
התאריך שבו החלה כהונתו	1.1.2015	1.1.2016	1.1.2014	1.6.2009	24.7.2016
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	סמנכ"ל שיווק ומכירות	סמנכ"ל משאבי אנוש	מנהלת סיכונים תפעוליים	סמנכ"ל תפעול	סמנכ"ל מערכות מידע
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה	לא	לא	לא	לא	לא
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	תואר ראשון בכלכלה וניהול, התמחות במימון, מהמרכז האקדמי רופין, בעל רישיון משווק פנסיוני	תואר ראשון בחינוך וסוציולוגיה מהאוניברסיטה העברית ותואר שני בהתנהגות מאוניברסיטת תל אביב	תואר ראשון בחינוך בלתי פורמלי מאוניברסיטת בר-אילן, ותואר שני במנהל עסקים מהקריה האקדמית אונו	תואר ראשון בניהול מהאוניברסיטה הפתוחה ותואר שני במנהל עסקים (MBA) מהאוניברסיטה הפתוחה	תואר ראשון במתמטיקה ובמדעי המחשב מאוניברסיטת בר אילן
ניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל שיווק ומכירות בחברה	סמנכ"ל משאבי אנוש בחברה ובחברות קשורות, סמנכ"ל משאבי אנוש במגדל	מנהלת סיכונים תפעוליים וסמנכ"ל מערך שירות והפצה בחברה	סמנכ"ל תפעול ותפקידים שונים במערך הניהול, השירות והתפעול בחברה	סמנכ"ל מערכות מידע בחברה ובחברות קשורות, מנהל פעילות חברת Spinaker Support (סניף ישראל) סגן מנהל זרוע טכנולוגית בבנק דיסקונט, מנהל אגף תשתיות פרטנר

* ביום 16 בפברואר, 2018, סיים מר גונן צדיק את תפקידו כסמנכ"ל תפעול בחברה.

ביום 16 בפברואר, 2018, מונתה הגב' ענת כנפו-תבור לתפקיד סמנכ"ל קרן הפנסיה ותפעול.

****ביום 1 בינואר, 2018 סיימה גבי עדי גולד את תפקידה כסמנכ"ל שירות לקוחות והפצה בחברה ובמקומה מונתה גבי מיטל ברנע כסמנכ"ל שירות בחברה.**

ג. אקטואר קרן הפנסיה

- שם המבקר: ישעיהו אוריזר
- מען המשרד: רחוב אבא הלל 7, רמת גן
- תאריך תחילת כהונה: יולי 2008
- כישורים השכלה וניסיון: בוגר כלכלה ומתמטיקה מאוניברסיטת בר אילן. אקטואר מוסמך מטעם אוניברסיטת ת"א משנת 1979. משמש כיום כאקטואר בלמעלה מ- 10 קרנות פנסיה וגופים אחרים כגון: האוניברסיטה העברית, הטכניון, חב' נמלי ישראל ועוד.
- דרך העסקה: מועסק על ידי החברה כגורם חיצוני
- השירותים הניתנים: שירותי יעוץ אקטוארי. האקטואר אינו מועסק בתפקידים אחרים בחברה או בחברה קשורה לה.
- שכר: השכר הכולל השנתי בגין שירותי האקטואריה ושירותים נוספים בשנת הדיווח מסתכם ב- 135 אלף ש"ח.

ד. מדיניות תגמול בחברה המנהלת

מדיניות התגמול של החברה, כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון החברה (לאחר המלצות ועדת התגמול) ועודכנה לאחרונה ביום 24 בדצמבר 2017 מגדירה את מדיניות התגמול של החברה בנוגע לתגמול לנושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים של החברה, ובכלל זה היקפו ומרכיביו. מדיניות התגמול קובעת קווים מנחים לעניין אופן התגמול של עובדים בחברה, תוך התחשבות בעקרונות שיאפשרו איזון ראוי בין הרצון לתגמול עובדים על הצלחותיהם לבין הצורך להבטיח שמבנה התגמול עולה בקנה אחד עם האסטרטגיה העסקית והכלל ארגונית של החברה לאורך זמן. בהתאם למדיניות התגמול, תגמול בעלי תפקיד מרכזי מורכב ממרכיב קבוע (שאינו תלוי בהצלחה או בעמידה ביעדים) ויכול להיות מורכב גם ממרכיב משתנה (התלוי בביצועיו של כל עובד או בביצועי החברה), בהתאם למפורט להלן:

המרכיב הקבוע אינו תלוי בביצועיו של העובד או בביצועי החברה ואינו יוצר תמריץ לעובד ליטול סיכונים לא מבוקרים ולהביא אגב כך לחשיפת החברה לסיכונים מהותיים. המרכיב הקבוע יכול לכלול במקרים מסוימים גם מענק קבוע, כאשר זכאות העובד למענק קבוע לא תותנה בביצועיו של העובד והמענק יהווה חלק מהרכיב הקבוע של תנאי ההעסקה של העובד. עם זאת, מענק זה לא ייחשב כחלק משכרו של העובד לצורך הטבות נלוות (כגון הפרשות סוציאליות). המענק הקבוע יכול שישולם באופן שנתי או חודשי.

המרכיב המשתנה לבעלי תפקיד מרכזי מותנה בעמידת החברה ובעל התפקיד המרכזי במספר מדדים ויעדים המרכיבים בשיעורים שונים את המרכיב המשתנה – יעד רווח של החברה, יעדים אישיים ו/או הערכת ביצועים של העובד. המרכיב המשתנה מוגדר באופן שמעודד חתירה לעמידה ביעדים

כלל ארגוניים (המשפיעים על הרווחיות) ולעמידה ביעדים אישיים, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים של החברה, כך שאינו מעודד נטילת סיכונים אישיים לא מבוקרים. המרכיב המשתנה מותנה גם בהתקיימות תנאי הסף הכוללים בין היתר עמידה בדרישות הון עצמי מזערי ועמידה ביעד רווח או יעד הכנסות מסוים שייקבעו לחברה לאותה שנה או למספר שנים. ביחס לבעלי תפקיד מרכזי הנמנים על תחום הבקרה, נקבעו במדיניות התגמול הוראות כך שהיעדים לצורך המענק השנתי ייקבעו באופן שהתגמול לא יושפע מביצועי גורמים שאת פעילותם הם בודקים או מבקרים, ומדידת הביצועים שלהם תתבסס על השגת יעדי היחידות שאליהן הם משתייכים.

מדיניות התגמול קובעת גם הוראות מיוחדות לעניין תגמול משתנה של בעלי תפקיד מרכזי, הנותנות ביטוי להתאמה של הרכיב המשתנה לסיכונים, כגון: מנגנון פריסה ודחייה של תשלום הרכיב המשתנה במקרה בו בשנה מסוימת, הרכיב המשתנה המשולם לבעל תפקיד מרכזי יעלה על 1/6 מהתגמול הקבוע ששולם באותה שנה לבעל התפקיד, וזאת בכפוף לעמידה בתנאי הסף בשנת התשלום הנדחית; סמכות הדירקטוריון להפחית מסכומי המענק השנתי ומתשלומים נדחים של בעלי תפקיד מרכזי במקרים מיוחדים ועוד. עוד נקבע כי שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לא יעלה על 100% מהרכיב הקבוע השנתי. על אף האמור, שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לבעל תפקיד מרכזי בתחום הבקרה לא יעלה על 80% מהרכיב הקבוע השנתי.

ברוח הוראת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו – 2016, נקבע כי תקרת עלות ההעסקה בשל עובד כלשהו, לא תעלה על הסכום האמור בסעיף 2 לחוק זה.

בשנת 2017 תוקנה מדיניות התגמול של החברה באופן שמאפשר, בכפוף לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון של החברה ושל אלטשולר שחם בע"מ ("החברה האם"), להציע לעובדי החברה להשתתף בתכנית להקצאת מניות מוגבלות של החברה האם ו/או אופציות שניתנות למימוש למניות של החברה האם ו/או מכשיר מבוסס מניות אחר ("תגמול הונני"). במקרה של הענקת תגמול הונני מסוג אופציות, ועדת התגמול תנמק עדיפות מכשיר הונני מסוג אופציות על פני מניות. הזכאות לתגמול הונני של בעל תפקיד מרכזי תיקבע על בסיס עמידה ביעדי תגמול, במתכונת שתותאם לתגמול ההונני. על פי מדיניות התגמול, הענקת תגמול הונני לבעל תפקיד מרכזי תהיה כפופה בין היתר להוראות הבאות: התגמול ההונני יבשיל על פני שלוש שנים, בשיטת הקו הישר, כאשר הבשלה של כל מנה תותנה בעמידה בתנאי ביצוע לתשלום נדחה; התקרה לשווי המימוש של יחידת תגמול הונני שהבשילה למניה תעמוד על 300% מהשווי המיוחס למניה כאמור במועד ההענקה; מועד הפקיעה של תגמול הונני מסוג אופציות יהיה לא יאוחר מעשר שנים; השווי ההוגן לשנת הבשלה, במועד ההענקה, לא יביא לחריגה מהיחס בין הרכיב הקבוע לרכיב המשתנה כאמור לעיל (לעניין זה, "השווי לשנת הבשלה" הינו התוצאה המתקבלת מחלוקת שווי התגמול ההונני במועד ההענקה, לפי מודל כלכלי מקובל, במספר שנות הבשלה בקו ישר ולא בהכרח בהתאם לפריסת ההוצאה החשבונאית); בכפוף להוראות חוזר גופים מוסדיים 2014-9-2 (כפי שיתוקן מעת לעת), התגמול ההונני יכול שיהיה כפוף, ככל שרלוונטי, להתאמות שונות, וכן למנגנון האצת הבשלה של תגמול הונני בנסיבות מיוחדות (כגון מיזוג של החברה האם או רכישת כל או רוב מניות החברה האם או נכסיה), כך שניתן יהיה לממשו לפני עסקה כאמור.

עוד קובעת מדיניות התגמול הוראות בדבר איסור על החברה לשאת בעלויות העסקתו של עובד או בעל תפקיד מרכזי בה בשל כהונתו בתאגיד אחר, לרבות תאגיד שהוא חלק מהקבוצה; אפשרות להעניק מענק לגבי שנת העבודה הראשונה שאינו מותנה בביצועים וכפוף לתקרה שנקבע במדיניות

התגמול; הוראות בדבר איסור קבלת תגמול בשל כהונה בחברה מגורם אחר ובכלל זה מבעלי השליטה בחברה; והוראות השבה לפיהן בעל תפקיד מרכזי יחזיר לחברה סכומים ששולמו לו כרכיב משתנה תנאים שייקבעו ובהתקיימות נסיבות חריגות.

כמו כן, מדיניות התגמול של החברה קובעת כי היחס שבין עלות תנאי ההעסקה של בעל תפקיד מרכזי לבין עלות השכר הממוצעת של יתר עובדי החברה לא יעלה על פי 15, וכי היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל תפקיד מרכזי לבין עלות השכר החציונית של יתר עובדי החברה לא יעלה על פי 20. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל התפקיד המרכזי שקיבל את התגמול הגבוה ביותר לבין עלות השכר הממוצעת של יתר עובדי החברה עמד על 6 והיחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל התפקיד המרכזי שקיבל את התגמול הגבוה ביותר לבין עלות השכר החציונית של יתר עובדי החברה עמד על 8.

מדיניות התגמול מפורסמת באתר החברה שכתובתו: www.as-invest.co.il

הקצאת אופציות לרכישת מניות החברה האם לבעלי תפקיד מרכזי בחברה

ביום 31 בדצמבר 2017, אישר דירקטוריון החברה, בהמשך לאישור ועדת התגמול, הקצאת אופציות לרכישת מניות החברה האם ("אופציות") לבעלי תפקידים בחברה. הקצאת האופציות נעשתה בהתאם לתכנית תגמול הונית (2017) שאימצה החברה האם ("התכנית") ובהתאם להוראות שנקבעו במדיניות התגמול של החברה. האופציות הוענקו בהתאם לסעיף 102(ב)(2) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א – 1961, במסלול רווח הון באמצעות נאמן ותקופות החסימה הקבועות שם.

מועד ההקצאה של האופציות חל ביום 31 בדצמבר 2017, כאשר האופציות יבשילו בשלוש מנות שנתיות שוות ב- 31 בדצמבר בכל שנה כך שעד ה- 31.12.2020, כל האופציות יבשילו ותהיינה ניתנות למימוש, בכפוף לעמידה בתנאי ההבשלה הנוספים שנקבעו בתנאי ההקצאה.

הבשלה של מנה של אופציות מותנית גם בכך שהתקיימות תנאי ההבשלה הנוספים הנוגעים לחברה ביחס לשנה שהסתיימה במועד ההבשלה: עמידה בדרישות ההון המזערי וההכנסות השנתיות של החברה עמדו על סך של לפחות 400 מיליון ש"ח. ככל והחברה לא תעמוד בתנאים האמורים לעיל במועד ההבשלה של מנה מסוימת, יידחה מועד ההבשלה של המנה האמורה בשנה שלאחר מכן או בשנה שלאחריה, אם תנאי ההבשלה הנוספים יתקיימו בשנה זו. לא התקיימו התנאים האמורים גם בשנה השלישית, תתבטל הזכאות לאותה מנה. יתר המנות הרלוונטיות שהיו אמורות להבשיל במועדי הבשלה עוקבים, לא יבוטלו, ויהיו כפופים לעמידה בתנאי ההבשלה האמורים בשנים שלאחר מכן.

על פי מדיניות התגמול, הענקת האופציות נעשתה בהתאם לעמידת החברה ביעד הרווח ובעמידת בעל התפקיד במדדים האישיים שנקבעו לו ובהערכת הביצועים האישית לשנת 2017. מועד הפקיעה של האופציות, תקרת שווי המימוש, התאמות והאצת הבשלה הינם בהתאם ובכפוף למדיניות התגמול. מחיר המימוש למניה נקבע על 616.33 ש"ח כאשר ניתן לממש גם באמצעות מנגנון מימוש נטו (cashless exercise) בהתאם לתנאי התכנית.

תשלומים לנושאי משרה בכירים

א. להלן פירוט התגמולים שניתנו בשנת הדיווח, כפי שהוכרו בדוחות הכספיים של החברה לתקופת הדוח, לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה המכהנים בחברה (או שכינהו בחברה בתקופת הדוח), באלפי ש"ח (במונחי עלות לחברה):

פרטי מקבל התגמולים	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד ⁽¹⁾	תגמולים עבור שירותים							תגמולים אחרים			סה"כ
			שכר (עלות מעביד)	מענק	תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾	דמי ניהול	דמי ייעוץ	עמלה	אחר	ריבית	דמי שכירות	אחר	
א	100%	-	937	88	(3)-	-	-	-	-	-	-	-	1,025
ב	100%	19.25%	1,020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,020
ג	100%	-	773	187	(4)-	-	-	-	-	-	-	-	960
ד	100%	-	763	88	(5)-	-	-	-	-	-	-	-	851
ה	90%	-	718	100	(6)-	-	-	-	-	-	-	-	818

(1) נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

(2) לפירוט עבור סעיף זה ראה סעיף ד' לעיל בנושא הקצאת אופציות לרכישת מניות החברה האם לבעלי תפקיד מרכזי בחברה. הסכומים מהווים את העלות אשר נוקפה בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2017.

(3) הקצאה של 3,553 כתבי אופציות, רשומים על שם, לא סחירים, הניתנים למימוש, בהנחת מימוש מלא לעד 3,553 מניות רגילות של החברה האם, בנות 0.01 ש"ח ע.ג, כל אחת במחיר מימוש של 616 ש"ח למניה. שווי האופציות למועד ההענקה הינו 2,305 אלפי ש"ח.

(4) הקצאה של 3,553 כתבי אופציות, רשומים על שם, לא סחירים, הניתנים למימוש, בהנחת מימוש מלא לעד 3,553 מניות רגילות של החברה האם, בנות 0.01 ש"ח ע.ג, כל אחת במחיר מימוש של 616 ש"ח למניה. שווי האופציות למועד ההענקה הינו 2,175 אלפי ש"ח.

(5) הקצאה של 3,553 כתבי אופציות, רשומים על שם, לא סחירים, הניתנים למימוש, בהנחת מימוש מלא לעד 3,553 מניות רגילות של החברה האם, בנות 0.01 ש"ח ע.ג, כל אחת במחיר מימוש של 616 ש"ח למניה. שווי האופציות למועד ההענקה הינו 2,305 אלפי ש"ח.

(6) הקצאה של 3,198 כתבי אופציות, רשומים על שם, לא סחירים, הניתנים למימוש, בהנחת מימוש מלא לעד 3,553 מניות רגילות של החברה האם, בנות 0.01 ש"ח ע.ג, כל אחת במחיר מימוש של 616 ש"ח למניה. שווי האופציות למועד ההענקה הינו 1,957 אלפי ש"ח.

כל מקבלי התגמול המפורטים בטבלה מועסקים בהסכם העסקה אישי. תנאי ההעסקה ותכניות התגמול של נושאי המשרה תואמים את מדיניות התגמול של החברה ואושרו על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

ב. להלן פירוט התגמולים אשר שולמו לבעל עניין בחברה, אשר אינו נמנה בס"ק (א'), בקשר עם שירותים שנתן כבעל תפקיד בחברה או בחברה שבשליטתו, בין אם מתקיימים יחסי עובד-מעביד ובין אם לאו, ואף אם בעל העניין אינו נושא משרה בכירה, באלפי ש"ח:

פרטי מקבל התגמולים	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד ⁽¹⁾	תגמולים עבור שירותים							תגמולים אחרים			סה"כ
			שכר (עלות מעביד)	מענק	תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾	דמי ניהול	דמי ייעוץ	עמלה	אחר	ריבית	דמי שכירות	אחר	
א	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	216	-	-	-	216
ב	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	81	-	-	-	81
ג	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	296	-	-	-	296
ד	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	175	-	-	-	175
ה	דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	20

(1) נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

(2) עלות אשר נוקפה בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2017.

ה. מבקר פנים

- שם המבקר: שי אהרוני (ראה פרטים בדבר מבקר הפנים בפירוט נושאי המשרה בסעיף ב' בפרק זה).
- תאריך תחילת כהונתו: 16.6.2009
- מבקר הפנים אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף קשור אליה.
- למבקר הפנים אין קשרים עסקיים עם החברה או עם גוף קשור אליה.
- מבקר הפנים הינו עובד החברה, והוא אינו ממלא תפקידים נוספים בחברה. מבקר הפנים משמש גם כמבקר פנים בחברות קשורות בקבוצת אלטשולר שחם.
- היקף שעות הביקורת נקבע על ידי ועדת הביקורת ואושר על ידי הדירקטוריון והוא מבוסס על סקר סיכונים שנערך בחברה לקביעת תכנית ביקורת שנתית ורב שנתית.
- שעות הביקורת שלהלן הינן שעות בפועל:

מספר שעות ביקורת פנימית בחברות מוחזקות	מספר שעות ביקורת פנימית בחברה	
--	5,183	ביקורת לגבי פעילות בישראל
--	--	ביקורת לגבי פעילות מחוץ לישראל

- לא ניתן סיוע למבקר הפנים על ידי גורמים אחרים בחברה.
 - היקף שעות הביקורת גדל ביחס לשנת 2016 בכ-73 שעות.
 - תגמול מבקר הפנים:
- א. תגמול המבקר הפנימי נקבע בהסכם ההעסקה אישי ואושר ע"י ועדת הביקורת, ועדת התגמול ודירקטוריון החברה. התגמול מבוסס על שכר בסיס ותגמול משתנה בהתאם למדיניות התגמול של החברה.
- ב. לדעת דירקטוריון החברה אין בתגמול שנקבע בכדי להשפיע או לפגוע בהפעלת שיקול דעתו המקצועי של מבקר הפנים.

ו. רואה חשבון מבקר**• שם משרד המבקר : BDO זיו האפט**

תפקיד : רואה חשבון מבקר של קופות הגמל וקרנות הפנסיה.

מינוי : 15.10.2013

מענו : דרך מנחם בגין 48, תל אביב.

שם השותף האחראי על הביקורת : עופר קירו - רו"ח.

שכר בגין שירותי ביקורת : 340,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותי מס מיוחדים : 1,500 ש"ח בתוספת מע"מ.

• שם המשרד המבקר : קוסט פורר גבאי את קסירר

תפקיד : רואה חשבון מבקר של החברה המנהלת.

מינוי : 2006

מענו : דרך מנחם בגין 144א', תל-אביב.

שם השותף האחראי על הביקורת : שי בזק - רו"ח.

שכר בגין שירותי ביקורת : 200,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

ז. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי**1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

ח. החלטות החברה**החלטות חברה בדבר ביטוח נושאי משרה**

ביום 30 בנובמבר 2017 אשרה החברה התקשרות עם חברת ביטוח הפניקס בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה לשנת 2018.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____	יו"ר הדירקטוריון	רן שחם
_____	מנכ"ל	יאיר לוינשטיין
_____	משנה למנכ"ל ומנהלת כספים	שרון גרשביין

תאריך אישור הדוח: 28 במרס, 2018.

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון
בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 והדוח שלנו, מיום 28 במרס, 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.